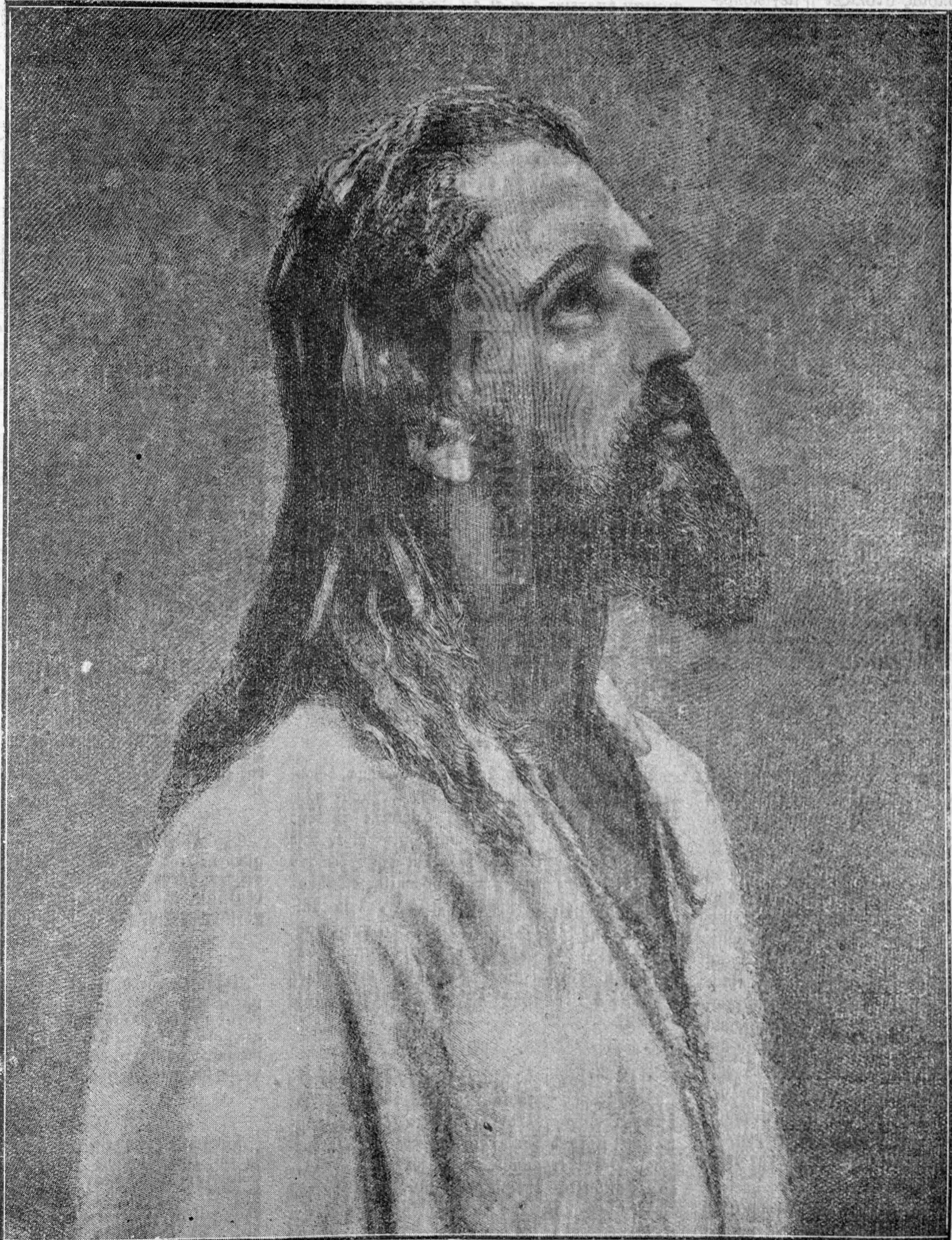

'Οσ' Όλα

Το Σμβολόν μας : ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ *

Ο ΝΥΜΦΙΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ο ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ

Ἐφθασαν καὶ αἱ μεγάλαὶ ἡμέραι τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὰς ὁποίας στολίζει ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ θείου Πάθους καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς ἐκλάμπρου Ἀναστάσεως. Ἐφθασαν αἱ λαμπραὶ ἡμέραι, αἱ σκορπίζουσαι εἰς τὰς χριστιανικὰς καρδίας τὴν ἱερὰν συγκίνησιν καὶ τὴν ἀνυπόκριτον χαρὰν. Ἐφθασαν αἱ θεῖαι ἡμέραι καὶ μία φροντίς κυριαρχεῖ εἰς τὰ πνεύματα ὄλων: πῶς νὰ διέλθωσιν αὐτὰς λαμπρότερον, ἀνετώτερον καὶ περισσότερον φαιδρῶς.

Αἱ προετοιμασίαι πρὸς ἑορτασμόν των γίνονται ἐπιμελέστατα, ἡ οἰκογενειάρχης προσπαθεῖ νὰ παράσῃ ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐμαρείας καὶ τῆς ἀνέσεως. Ἐν τούτοις μέσα εἰς τὰς τόσας προετοιμασίας μας, μία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ μὲ τὸν βεβαιότερον τρόπον τὴν ἄδολον χαρὰν καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς λαμπρότερον τῶν μεγάλων ἡμερῶν ἑορτασμόν καὶ αὕτη οὐδεμία ἄλλη εἶναι παρὰ ὁ ἐξαγνισμός.

Ἡ ἐκτέλεσις ἑνὸς καθήκοντος εἶναι πάντοτε ἡ καλλιτέρα καὶ διαρκεστέρα τέρψις, ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐξαγνισμὸς ἀκριβῶς εἶναι ἕν χριστιανικὸν καθήκον, πάντοτε μὲν ἐπιβαλλόμενον, ἀλλ' ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περιστάσιν τὰς ἡμέρας αὐτὰς, δι' αὐτὸ ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οὔτε τὰ χρήματα, οὔτε αἱ λοιπαὶ φροντίδες θὰ δυνηθῶσιν νὰ μᾶς παράσχωσιν.

Αἱ οἰκίαι μας καθαρίζονται γενικῶς, ὅτι ἐφθαρμένον ἢ ἐρροπωμένον ἀνανεοῦται, εἴτε ἔνδυμα, εἴτε σκευὸς εἶναι τοῦτο. Ἄρα γὰρ ἡ ψυχὴ μας ὀλιγωτέραν τῶν οἰκιῶν μας καὶ τῶν ἐνδυμάτων μας ἔχει ἀξίαν, ὥστε νὰ μὴ φροντίσωμεν δι' αὐτήν, ἢ φρονοῦμεν ὅτι εἶναι ἀκηλίδωτος;

Οὔτε τὸ πρῶτον εἶναι φρόνιμον οὔτε τὸ ἄλλο λογικόν. Διὰ νὰ μὴ νομισθῶμεν λοιπὸν ὅτι παραμελοῦμεν τὰ ἱερώτερα, ὅτι μόνον τὸ ἔξω τοῦ ποτηρίου καθαρίζομεν, ἀδιαφοροῦμεν δὲ διὰ τὰ ἐντὸς, ἃς σκεφθῶμεν καὶ περὶ τοῦ ἐξαγνισμοῦ τῆς ψυχῆς μας, ἃς ἀποβάλλωμεν ὅ,τι βρομερὸν περιέχει, ἃς συγχωρήσωμεν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἔπταισαν καὶ ἃς ἀποπτύσωμεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ ἐνδυθῶμεν τὸν ἅγιον καὶ ἁθῶν. Ἄς καθαρίσωμεν τὰς ψυχὰς μας ἀπὸ πᾶσαν βδελυγμίαν, τὴν ὁποῖαν μυρίαὶ ἀφορμαὶ συνεσώρευσαν εἰς αὐτήν, ἃς μετανοήσωμεν εἰλικρινῶς πρὸ τοῦ παρουσιασθῶμεν πρὸ τῆς θείας κοινωνίας.

Αὐτὰ εἶναι τὰ πολύτιμα καὶ πνευματικὰ Βαῖα, μὲ τὰ ὁποῖα εἰμποροῦμεν νὰ ὑποδεχθῶμεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἀναβαίνει ἡρέμα τὴν ὁδὸν τοῦ Μαρτυρίου.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἐκυκλοφόρησαν εἰδήσεις, σχετικῶς πρὸς τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐπανάστασιν, ὅπως ἀντίκειται ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι εἶχον σημειωθῆ κατὰ τὴν παρελθούσαν. Αἰφνης οἱ ἐπαναστάται, ἐπαρκῶς ἐνισχυθέντες, προσέβαλον τὸ φρούριον Τοῦζι, τὸ ὁποῖον καὶ κατέλαβον· συνήψαν δὲ πρὸς τὸν στρατὸν πολλὰς καὶ αἱματηρὰς συγκρούσεις. Τὴν ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων ἀνησυχίαν ἐπέτεινε καὶ τι ἐκ Σκόδρας τηλεγράφημα, ἀγγέλλον τὴν ἐκεῖ κατάστασιν ὡς δεινὴν. Ἐν τούτοις αἱ νεώτεραι εἰδήσεις σημειοῦσι νέας ἐπιτυχίας τοῦ στρατοῦ, διότι, μετὰ γενναίαν αὐτοῦ ἔφοδον, αἱ ἐπαναστάται ὑπεχώρησαν ἐκ τοῦ φρουρίου, καταλιπόντες πολλοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Παρὰ τὰς ἐπιτυχίας ὅμως ταύτας, οἱ ἐνταῦθα στρατιωτικοὶ κύκλοι φρονοῦσιν ὅτι οὐδὲν τὸ σοβαρὸν δύναται νὰ ἐπιτελεσθῆ, προτοῦ φθάσωσιν αἱ νῦν ἀποστελλόμεναι ἐντεῦθεν πρὸς τὸν στρατὸν ἐπικουραὶ.

Εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Βουλὴν μεγάλη καὶ σφοδρὰ ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τῶν παραγγελθέντων εἰς τὰ ἀγγλικά ναυπηγεῖα Ἄμστρογκ δύο θωρηκτῶν. Οἱ ἀντιπολιτευόμενοι βουλευταὶ ἐζήτησαν τοὺς λόγους τῆς προτιμήσεως τῶν ἐργοστασιῶν τούτων, ὁ δὲ Μέγας Βεζύρης, ἀφοῦ ἔδωκε μερικὰς ἐξηγήσεις, ἔθεσε ζήτημα ἐμπιστοσύνης καὶ οὕτως ἐλύθη ἡ συζήτησις, τῆς Κυβερνήσεως λαβούσης 115 ψήφους κατὰ 40.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Δευτέρας, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, ἐγένετο πολὺς λόγος περὶ τῆς λειτουργίας τῶν δύο τούτων ὑπηρεσιῶν. Μετὰ τινὰ ἀνταλλαγὴν γνώμων, ἐψηφίσθη ἡ ἴδρυσις 13ου ὑπουργείου «Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων». Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο μετὰ πολλῆς ἐπιτάσεως διαδίδεται ὅτι θὰ διορισθῆ ὡς πρῶτος ὑπογός ὁ βουλευτὴς Ζογράπ ἐφέντης.

Σχετικῶς πρὸς τὸ ἀραβικὸν ζήτημα, ὁ βουλευτικὸς ὄμιλος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουν πάντες οἱ Ἀραβες βουλευταὶ, ὑπέβαλε τὰ ἑξῆς αἰτήματα: α') ὅπως γνωρίζωσιν οἱ ἐν τοῖς νομοῖς κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου· β') ὅπως ἡ πρωτοβάθμιος διδασκαλία γίνηται εἰς τὰ κυβερνητικὰ σχολεῖα ἐπίσης εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου· γ') ὅπως ἀποστέλλωνται καὶ Ἀραβες νέοι πρὸς σπουδὴν ἐν Εὐρώπῃ καὶ δ') ὅπως ἀποδοθῆ δικαιοσύνη εἰς τοὺς ἀνεὺ ἐπαρκῶν λόγων παυθέντας ὑπαλλήλους.

Ὁ ἀνθελληνικὸς ἀποκλεισμὸς ἐνετάθη πολὺ περισσότερος κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὰς ἐπαρχίας· ἀγγέλλονται δ' ἐνιαχοῦ καὶ συμπλοκαὶ μεταξὺ ἀποκλειστῶν καὶ ἀποκλειομένων. Ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀλεξανδρόπουλος ἐπεσκέφθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ριφαὰτ πασᾶν, πρὸς ὃν ὠμίλησε σχετικῶς πρὸς τὰς σκηναὶς ταύτας, αἵτινες φέρουσιν εἰς δυσάρεστον σημεῖον τὰς φιλικὰς σχέσεις τῶν δύο Κρατῶν.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα μετέβη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἀντεπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Π. τὸν Παιριάρχην ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Χαλίλ βέης, γενόμενος δεκτὸς μετὰ πολλῶν τιμῶν.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α. Ἐξ., ἥτις διήρκεσε περὶ τὰ 40 περίπου λεπτά καὶ εἰς ἣν παρευρίσκοντο καὶ οἱ Σεβ. Μητ. ὁπολιταὶ Δέρκων καὶ Πισιδίας, ἐγένετο λόγος ἐπὶ ὄλων σχεδὸν τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας Δοϊράνης, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐδήλωσεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἀπέστειλεν ἐπὶ τόπου ἐπιθεωρητὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ αὐτοπροσώπως τὴν ὑπόθεσιν καὶ ὅτι θὰ ἀνακοινώσῃ τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Περὶ τῆς Μονῆς Ριζινῆς ἡ Α. Ε. ὑπεσχέθη ὅτι ἔδωκεν ἤδη ὁριστικὰς διαταγὰς, ὅπως ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ Μετόχιον μείωσιν ἀνενοχλήτως εἰς τὰς χείρας τῶν νομίμων αὐτῶν ἰδιοκτητῶν, ἥτοι τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων.

Ἡ Α. Θ. Π. ἀνεκοίνωσεν εἰτα εἰς τὸν ὑπουργὸν πλείστα παράπονα, ἀφορῶντα εἰς τὴν ἀνεγερσιν νέων ἐκκλησιῶν, αἵτινες, δυστυχῶς, ἀνεγειρόμεναι παραπλεύρως τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν, γίνονται ἀφορμὴ ποικίλων προστριβῶν καὶ διενέξεων μεταξὺ Βουλγάρων καὶ Ἑλλήνων.

Ὡσαύτως ἡ Α. Θ. Π. παρεκάλεσεν ὅπως, ἐν μὲν τῷ περὶ ἐκπαιδεύσεως ζητήματι γένηται δεκτὴ ἡ ἐποπτεία ὡς προτείνει αὐτήν τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἐκλείψωσιν αἱ προστριβαί, ἐν δὲ τῷ στρατολογικῷ ζητήματι, ὅπως γίνωνται δεκτοὶ ἱερεῖς εἰς τὰ διάφορα τάγματα καὶ ἐκλείψωσι τὰ παράπονα τῶν στρατιωτῶν. Ὁ ὑπουργός, ἀπαντῶν εἰς τὴν Α. Θ. Π., ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν καθεστῶς τῶν λοιπῶν Ἐθνοτήτων, καθόσον σέβεται τὰ προνόμια, τὸ μόνον ὅμως ὅπερ ἐπιθυμεῖ καὶ μεριμνᾷ εἶναι ὅπως ἡ μόρφωσις τῶν Ἐθνοτήτων γίνηται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ θεωρῶσι τὸ Κράτος τοῦτο ὡς ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα καὶ τὴν ἀγαπήσωσιν ἵνα οὕτως ἐδραιωθῆ ἡ ἀδελφικὴ συμβίωσις τῶν διαφόρων ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ λαῶν.

Ἡ Α. Ε. καὶ περὶ τοῦ στρατολογικοῦ ζητήματος ὑπεσχέθη τὰ δέοντα, ἐξέφρασεν ὅμως τὴν ἀτομικὴν αὐτῆς γνώμην ὅτι, ἐάν ὅλαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐθνοότητες δεχθῶσι νὰ ὑπάρχῃ εἰς μόνον ἱερεὺς διὰ πάσας τὰς Ἐθνοτητας ὡς ὑπάρχει εἰς ἱμάμης διὰ πάντας τοὺς Μουσουλμάνους, ὑπάρχει πιθανότης νὰ δεχθῆ τοῦτο ὁ ὑπουργός τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὴν Α. Θ. Π. ἐπεσκέφθη προχθὲς ὁ νέος πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας κ. Μούλερ, ὅστις ἠύχαρστησεν Αὐτὴν διὰ τὰ συγχαρητήρια, τὰ ὁποῖα εὐηρεστήθη νὰ διαβιβᾷσῃ αὐτῷ διὰ πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας ἐπὶ τῷ διορισμῷ αὐτοῦ.

Ὡσαύτως τὴν Α. Θ. Π. ἐπεσκέφθη ὁ ἐπιτετραμμένος τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας κ. Φὸν Μίκελ, εὐχαριστήσας Αὐτὴν διὰ τὰ πατριαρχικὰ συλλυπητήρια Αὐτῆς, τὰ ὁποῖα διεβίβασεν εἰς τὴν Γερμανικὴν πρεσβείαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γερμανοῦ ταγματάρχου Σλίχτιγκ.

Κατὰ τὴν γενομένην τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκλογικὴν Συνέλευσιν, νέοι σύμβουλοι ἐξελέγησαν, ἀντὶ τῶν ἀποχωρησάντων κ. κ. Σ. Καζανόβα, Γ. Θεοχαρίδου, Π. Τσαουσόγλου καὶ Χ. Κιοσέογλου, οἱ κ. κ. Τζῶν Χατζόπουλος, Στ. Καραθεοδωρῆς, Δ. Καζανόβας καὶ Ν. Πασχαλίδης, ἐπιλαχόντων τῶν κ. κ. Α. Μαυρογένους βέης, Δ. Εὐθυβούλη, Ἰ. Καχαγιόγλου καὶ Μ. Πορτοκάλου.

Γ. Σ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΔΡΑΜΑ

Ἀπὸ τῆς αὔριον οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν μὲ ἓνα ἰδιόρρυθμον ἦχον θ' ἀρχίσωσι νὰ καλῶσι τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ θείου Δράματος, τὸ ὁποῖον πρὸ εἴκοσιν αἰῶνων ἐξειλίχθη ἐν τῇ γῆ. Ἀπὸ τῆς αὔριον οἱ θόλοι τῶν ἐκκλησιῶν θ' ἀντηγήσωσιν ἀπὸ τὴν ὠραίαν ἐκείνην ὑμολογίαν, ἀπὸ τὰ θαυμάσια τῆς περιστάσεως τροπάρια, ἀπὸ τὰ συγκινητικά τοῦ Χριστοῦ λόγια. Ἀρχίζει ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς. Ὁ Νυμφίος ἐμφανίζεται πρὸ ἡμῶν καὶ ὁ ὠραῖος τῶν ἀκολουθιῶν εἰρὸς μᾶς ὁδηγεῖ δι' ὅλων τῶν τόνων τῶν συναισθημάτων ἀπὸ τῆς φαιδρᾶς εἰς Ἱεροσόλυμα εἰσόδου μέχρι τῶν ἐμπαιγμῶν ἐν τῷ πραιτωρίῳ καὶ ἀπὸ τῶν βαίων τῆς νίκης μέχρι τῶν ἀκανθῶν τῆς ὕβρεως.

Πόσον ὠραία εἶναι ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς! Τὰ γεγονότα, τῶν ὁποίων ἐορτάζεται ἡ ἀνάμνησις, τὰ φοβιαστικά γεγονότα τῆς Ἀγωνίας καὶ τοῦ Πάθους, ὅλαι αἱ σκηναί, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν ἐντετυπωμέναι εἰς τὰ πνεύματά μας καὶ χαραγμέναι βαθύτατα εἰς τὰς ψυχὰς μας, ἀφ' ἧς ἐποχῆς μικρὰ παιδιά εἰς τὴν ἀγκάλην τῶν μητέρων μας ἠκούομεν τὴν μυστηριώδη τῶν διήγησιν, μᾶς συγκινοῦσι σήμερον, ἀφοῦ πρῶτον μᾶς ἐλίχνισαν.

Εἶναι ὠραία ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς! Τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ μᾶς ἐμπνέουσι τὴν παρηγορίαν, οἱ λόγοι Του μᾶς χαρίζουσι κάποιον θάρρος καὶ, ταλαιπωρούμενοι ἐν τῇ πάλῃ τοῦ βίου ἢ προνομιούχοι τῆς ζωῆς, πάντοτε αἰσθανόμεθα ὅτι φερόμεθα μοιραίως μετ' ἐκείνου, ὅτι βαίνομεν μετ' αὐτοῦ τὸν Γολγοθᾶν, ὅτι συμπάσχομεν κατὰ τὸ Πάθος του.

Πόσον ὠραία εἶναι ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς! Οἱ γλυκίτατοι ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς αὔριον θ' ἀκουσθῶσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, οἱ ὕμνοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐγράφησαν ἀπὸ τὰ καλλίτερα καὶ θεριότερα ἐκ πίστεως πνεύματα, κανένα δὲν πρέπει ν' ἀφήσουν ἀσυγκίνητον, κανένα δὲν πρέπει ν' ἀφήσουν ψυχρὸν.

Καὶ εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ συμβῇ τοῦτο; Καὶ ἡ πλέον ἀδιάφορος καρδιά καὶ ἡ πεπωρωμένη ψυχὴ θὰ αἰσθανθῇ κάποιαν δόνησιν, ὅταν ἀκούσῃ μὲ προσοχὴν, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὲ ὀλίγην θέλησιν, τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα προϊόντα πνευμάτων, τὰ ὁποῖα ἐφατίζοντο ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν λαμπάδα τῆς πίστεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν πυρσὸν τῆς μεγαλοφυΐας.

Ἀναγνώσατε μερικοὺς ὕμνους ἐξ ὧν ἀπὸ τῆς αὔριον θ' ἀκούσετε· εἶναι εἰς τρόπον νὰ τοὺς ἀπολαύσετε τότε καλλίτερον.

Ἀληθῶς — καὶ εἶναι μία ἀλήθεια πικρὰ — πολὺ ὀλίγην προσοχὴν ἐδώσαμεν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μας φιλολογίαν. Συνειθίσαμεν νὰ σχετίζομεν αὐτὴν μόνον μὲ τὴν ἐξωτερικὴν λατρείαν, χωρὶς κἂν νὰ σκεπτόμεθα καὶ ὀλίγον ὅτι αὕτη εἶναι δημιούργημα μιᾶς ἀνάγκης, ὅτι αὕτη, ὅπως κάθε ἄλλη φιλολογία, ἔχει τοὺς παλμούς, τὰ πάθη τῆς, τὸν λυρισμὸν τῆς καὶ τὴν καλλονήν.

Ἀνοίξατε τυχαίως ἐν βιβλίον τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἀναγνώσατε μὲ κάποιαν προσοχὴν τὸ τροπάριον: «Τὰ πάθη τὰ σεπτὰ...», τὸ ὁποῖον μὲ τὰς ὠραίας ἰδέας του καὶ τὸν θαυμάσιον ρυθμὸν του εἰσάγει τόσον ἐπιχαρίτως τὸν ἀκροατὴν εἰς τὸ θεῖον δράμα, μεταπηδήσατε κατόπιν εἰς τοὺς ὠραίους κανόνας, ροφήσατε κυριολεκτικῶς τὰ παρήγορα τῆς ἐξαγνισθείσης πόργης τροπάρια, τὸ μελαγχολικὸν δοξαστικὸν τῆς Κασσιανῆς: «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις...» καὶ τοὺς μυρῶντας αἶνους τῆς Μεγάλης Τρίτης.

Ἄλλ' εἶναι μόνον αὐτὰ; ἂν προχωρήσωμεν ὀλίγον, θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν στενόχωρον θέσιν νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἐκλέξωμεν. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Θεοῦ Νιπτήρος καὶ τῶν Παθῶν βροῖθει κυριολεκτικῶς ἀδαμάντων ποιητικῆς ἐμπνεύσεως καὶ γλυκυτάτου λυρισμοῦ. Ποῦ κατὰ πρῶτον νὰ σταματήσωμεν; Ἡ μεγάλη ἀγνωμοσύνη, τὰ φοβερὰ πάθη, ἡ αἰσχροῦ ἀδικία ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς ὑμνοδοῦς ὠραιότητας στροφὰς καὶ θεσπεσίας εἰκόνας. Ἀναγνώσατε τὸ παράπονον τοῦ Ἰησοῦ: «Τάδε λέγει Κύριος πρὸς Ἰουδαίους...», τὸ ὁποῖον βέβαια οὐδέποτε εἶπεν ὁ Χριστός, ἀλλ' ἠδύνατο ὡς ἄνθρωπος νὰ εἴπῃ, καὶ τὸ μικρὸν μὲν, ἀλλὰ βαθυτάτης ἐννοίας, δοξαστικὸν, τὸ τόσῳ ὠραῖα προσηρμοσμένον εἰς τὸν πλάγιον β' ἦχον: «Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου...»

Ἔρχεται κατόπιν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἰδιόμελά του καὶ τὸ θεσπέσιον δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων: «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς ὡσπερ ἱμάτιον...». Εἶναι δυνατόν νὰ καταπνίξῃ τις τὸν στεναγμὸν τῆς συμπαθείας καὶ τὸν λυγμὸν τῆς ὀδύνης, τὸν ὁποῖον παράγει;

Τὸ Μέγα Σάββατον μᾶς χαρίζει τὸν κατανυκτικὸν κανόνα: «Κύματι θαλάσσης...», ὁ ὁποῖος λικνίζει μὲ τὸν ρυθμὸν του καὶ ἐμψυχώνει μὲ τὰς ἰδέας του, τὰ γλυκίτατα ἐπιτάφια ἐγκώμια μὲ τὰς ἀπλοϊκὰς στροφὰς των καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν λυρισμῶν, τέλος τὸν μεγαλοπρεπῆ ἐξόδιον ὕμνον: «Τὸν ἥλιον κρύψαντά...», ὁ ὁποῖος ἐπισφραγίζει τὴν σειρὰν τῆς δακρυβρέκτου ἀκολουθίας διὰ νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν εἰς τὸν χαρμόσυνον τῆς Ἀναστάσεως κανόνα, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Δαμασκηνὸς κατέθεσεν ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματός του καὶ ὅλον τὸ ἀποταμίευμα τῆς καρδίας του.

Πόσον ὠραία εἶναι ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς! Πόσον εἶναι ἐπιβλητικὴ καὶ μεγαλοπρεπής!

Ἄς ἀφήσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν τὰς θλίψεις μας, ἄς παραμερίσωμεν ὀλίγον τὴν δαιδάλην τοῦ βίου καὶ ἄς ἀφήσωμεν τὸ πνευμά μας νὰ λικνισθῇ ὀλίγον ἀπὸ τοὺς ὠραίους ρυθμούς καὶ τὴν ψυχὴν μας νὰ λουσθῇ εἰς τὰ δαψιλῆ νάματα. Βεβαιωθῆτε, ὅτι θὰ αἰσθανθῶμεν τὴν μεγαλειότεραν ἀνακούφισιν καὶ τὸν εὐγενέστερον ἐνθουσιασμόν.

Καὶ εἶναι μικρὰ τὰ δῶρα ταῦτα μέσα εἰς τὴν ἀποκρουστικὴν τοῦ περιβάλλοντος ἀγχιμυρότητα καὶ τὴν στεῖρωσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρισκόμεθα;

Θ. Κ. Μ.

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

Μία ἡμέρα δακρύων καταναλίσκει περισσοτέραν δύναμιν ἢ ἓν ἔτος ἐργασίας

Γυνή, τῆς ὁποίας τὸ καλὸν αἰσθημα εἶναι κεκοσμημένον καὶ μορφωμένον, εἶναι τὸ κάλλιστον καὶ λαμπρότερον τῶν φαινομένων.

ΟΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΙ

Πολυειδῶς ἀπ' αἰῶνων ταλαιπωρεῖται καὶ καταμαστίζεται ἡ ἀνθρωπότης ὑπὸ ποικίλων ἐν τῷ κόσμῳ δεινῶν. Καίτοι δὲ κέντρον ἰσχυρὸν πρὸς ἀνάπτυξιν εἶνε συνήθως αἱ δυσχέρειαι καὶ ταλαιπωρίαι, ὑπάρχουσιν ὅμως δεινά, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον ὀλεθρίως ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τῆς εὐεξίας καὶ ἀκμῆς τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἶνε δὲ συγχρόνως γνωστὸν ὅτι σὺν τῇ προόδῳ αὐξάνουσι καὶ αἱ δυσκολίαι τοῦ βίου. Αἰτία δὲ τῶν ἐντεῦθεν ταλαιπωριῶν οὐχὶ σπανίως δὲν εἶνε ἡ ὑγιῆς πρόοδος, ἀλλ' ἡ κακῶς νοουμένη ἐλευθερία, μᾶλλον δὲ αὐθαιρεσία, καὶ ἡ πολλαχῶς βεβαιουμένη ἀνεπάρκεια τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας, πρὸς ἐκρίζωσιν ποικίλων ὀλεθριωτάτων κακιῶν.

Ἀναμφιβόλως δὲ μεταξὺ τῶν χειρίστου ποιοῦ ταλαιπωριῶν τῶν νεωτέρων χρόνων παρὰ τὸν ἀλκολικὸν καὶ συφιλιδικὸν ἐκφυλισμὸν, δύο κακοὺς δαίμονας τῆς ἀνθρωπότητος, προβάλλει ὁ παρασιτισμὸς, πληγὴ κοινωνικῆς εὐρυτάτων διαστάσεων, φαγέδαινα θανατηφόρος, πολυκέφαλος Λερναία ὕδρα. Οὗτος, ἀπὸ τῶν οἰκογενειῶν ἐκδλαστώνων, καταλυμαίνεται καὶ ἐνοχλεῖ τὰ πάντα.

Παρασίτους δ' ἐννοῶ πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες οὐδὲν σπουδαίως ἐν τῷ κόσμῳ πράττουσι, καὶ τείνουσι νὰ νέμονται τὰ κοινὰ καὶ ἴδια τῶν ἄλλων ἀγαθὰ νοχελῶς καὶ ἀκόπως, μετ' ἀσωτίας καὶ σπατάλης, μηδὲν πονοῦντες, μηδὲ στέργοντες. Δαπάνη παντοίων ἰδρώτων καὶ κόπων τῶν ἄλλων αὐτοὶ τὸν βίον διάγουσι. βίᾳ ἢ ἀπάτῃ τοὺς ἄλλους ἐκμεταλλεύομενοι.

Ἐκ τῶν πολυειδῶν δὲ τοῦ παρασιτισμοῦ κακουργιῶν προκύπτει πρὸς πλείστοις ἄλλοις κακοῖς καὶ ἐπιβλαβῆς ἐξάντλησις σπουδαίων ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Διότι οὐ μόνον οἱ πολυώνυμοι παράσιτοι ἑαυτοὺς ἀσκόπως ἢ μᾶλλον πρὸς κακὸν ἐξαντλοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἀναγκάζουσι τὸ μὲν ἵνα ἀμύνωνται πρὸ αὐτῶν, τὸ δὲ ἵνα ἐξαντλῶνται δι' αὐτούς.

Ὅπως δὲ τὰ παράσιτα ἕντομα καὶ ἄλλα ζῷα καὶ φυτὰ, ἐπικαθήμενα καὶ ἐκμυζῶντα τὴν ἰκμάδα τῆς ζωῆς, φθείρουσιν εὐρώστους ὀργανισμούς ζῶων καὶ φυτῶν, οὕτω καὶ οἱ ἐν ἀνθρώποις παράσιτοι ἐκμυζῶσιν, ἐξαντλοῦσι καὶ δηλητηριάζουσιν ἀνθρωπίνους ἀκμαίους ὀργανισμούς. Εἰς δὲ μόνος ἐνίστατε παράσιτος ἀρκεῖ πρὸς καιρίαν βλάβην καὶ ἀνεπανόρθωτον ζημίαν πολλῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλ' ἡ ἐνοχος ἀδιαφορία τοῦ κοινοῦ, μάλιστα δ' ἐκείνων, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ προνοῶσι διὰ τὸν περιορισμὸν καὶ τὴν ἐξάλειψιν παντὸς κοινωνικοῦ μiasματικοῦ νοσήματος, εὐχερῶς μεταδιδόμενου, τὰ μέγιστα εὐθύνεται διὰ τὴν ἐπιδείνωσιν καὶ τούτου τοῦ κακοῦ. Οὕτω δὲ τὰ τῶν παρασίτων πλήθη καθ' ἑκάστην ἀδεῶς καὶ θρασέως νέα ἐπινοοῦσι τεχνάσματα πρὸς εὐχερῆ εὐδοκίμησιν.

Ἔχομεν δὲ παρασίτους εἰς ὅλας τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, εἰς ὅλα τὰ ἔργα καὶ ἐπαγγέλματα. Καὶ οὗτοι πάντες νοθεύουσι πᾶν

ΟΜΙΛΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΚΑΙΝΟΡΡΥΘΜΟΣ ΤΕΧΝΗ

δ,τι λέγουσιν ότι ἐπαγγέλλονται. Συμβαίνει δὲ πολλάκις, ὥστε οἱ τοιοῦτοι παρείσαστοι θρασέως ν' ἀντεπεξέρχωνται κατὰ τῶν σοβαρῶς ἐνασχολουμένων περὶ τι ἔργον, καὶ μάλιστα νὰ ἐξαπατῶσι τοὺς ἀφελεστέρους καὶ διαπρέπωσιν ἐν τῷ κοινῷ.

Οἱ χεῖριστοι δὲ καὶ ὀλεθριώτατοι τῶν παρασίτων εἶνε οἱ ἐθισθέντες εἰς τὴν ἀργίαν. Οἱ τοιοῦτοι δὲ ἐπινοοῦσι πᾶν εἶδος δολιότητος καὶ ἀτιμίας διὰ νὰ παρατείνωσι τὸν ἐν ἀργίᾳ βίον. Ἀναμιγνύονται εἰς πολλὰ καὶ μετὰ πολλῶν σχετίζονται, χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν πραγματικὴν ἰκανότητα. Πωλοῦσι δὲ φιλοπατρίαν, καὶ ζῆλον, καὶ ἐνθουσιασμόν, καὶ πᾶσαν συμφέρουσαν ἀρετῆς ἐπίδειξιν.

Ἐκ τῶν τοιούτων δὲ κατ' ἐξοχὴν ἀργῶν παρασίτων, καθ' ἑκάστην παρουσιαζομένων εἰς τὰς πολυανθρωποτέρας τῶν πόλεων, εἶνε αἱ ἀγγέλαι τῶν ἀπαχῶν καὶ κακούργων, τῶν λωποδυτῶν καὶ βλαντιοτόμων, τῶν δολοφόνων καὶ ἐκμαυλιστῶν. Τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα κατασχημίζουσι τὸν ἀνθρώπινον βίον, εἶνε ἔργα ἀργῶν παρασίτων.

Εὐτυχῶς ἐν Ἀνατολῇ τὰ τοιαῦτα ἐκτρώματα δὲν εἶνε τόσοσιν συνήθη. Ὁσημέραι ὅμως πολλαπλασιάζονται καὶ ἀπειλοῦσι μεγάλας καταστροφάς, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ εἶνε ἀπαράσκευοι πρὸς περιορισμὸν τῶν τοιούτων κοινωνικῶν νοσημάτων. Εἶθε δὲ ἡ νέα Τουρκία νὰ ἐννοήσῃ ἐνωρὶς τὸν μέγαν ἐντεῦθεν κίνδυνον, καὶ νὰ προλάβῃ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ μεγάλου κακοῦ.

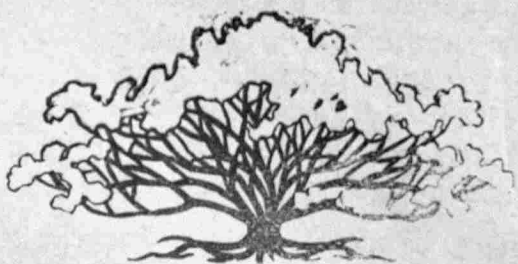
Παρ' ἡμῖν δὲ ἀπό τινος ἀνεφάνησαν καὶ γλωσσικοὶ παράσιτοι, οἱ μαλλιαροί. Ἀνδράρια τὸ πολὺ, ἐστερημένα πάσης ὑγιοῦς μορφώσεως, θηρεύοντες δ' ἀκόπως δόξας καὶ τιμὰς καὶ ὕλικὰς ὠφελείας, ἀνέλαβον τερατωδῶς νὰ διαφθείρωσιν ἀπὸ τετρακισχίλων ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα ζῶσαν γλῶσσαν. Ἐκφυλοὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν, πειρῶνται νὰ διαπρέψωσι διὰ τοιούτου ἀποτροπαίου κακουργήματος.

Ἐννοήσαντες δὲ τέλος τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν τοῦ κοινῶν, ὅπερ περιεφρόνου, ζητοῦσιν νὰ περιχαρᾶσθωσιν ὀπισθεν τῆς ὠραίας δημοτικῆς γλώσσης, ἣτις οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸ τερατωδὲς καὶ θνησιγενὲς αὐτῶν ἐκτρώμα. Εὐχερῶς δὲ κατενοήθη τὸ ἄτεχνον τοῦτο τέχνασμα τῶν μωροσόφων μαλλιαρῶν, καὶ ἤδη ἀπογυμνοῦνται τέλεον.

Τὸ δ' ἐφ' ἡμῖν πολὺ μᾶλλον τῶν ἄλλων παρασίτων, καὶ τῶν χερίστων, ἐπικινδύνως θεωροῦντες τοὺς γλωσσικοὺς παρασίτους, φρονοῦμεν ὅτι μετὰ πάσης παρρησίας πρέπει νὰ καταδιωχθῶσιν αὐστηρῶς οἱ δηλητηριασταὶ τοῦ μετὰ τὴν ἁγίαν ἡμῶν πίστιν ἱερωτάτου τῶν πατέρων κειμηλίου. Κυρίως δὲ ὡς ἱερόσυλοι πρέπει ν' ἀποπεμφθῶσιν ἀπὸ τὰ ἱερά τῶν Μουσῶν ἐδάφη πάντες οἱ μαλλιαρίζοντες.

Ἐν Κίῳ, τῆ 26 Μαρτίου 1911.

† Ὁ Νικαῖος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἄγνωστος αἰτία προδιαθέτει τὸν ἄνθρωπον, προϊόν μακροῦ πολιτισμοῦ, νὰ πιστεύῃ ἀνεξελέγκτως, ὅτι οἱ κανόνες ἐν τῇ τέχνῃ προηγήθησαν τῆς ἐμπνεύσεως, ὡς καὶ τὰ παῖδια φρονοῦσιν ἀφελῶς, ὅτι ἡ γραμματικὴ προηγήθη τοῦ ἐνστίκτου τοῦ λαλεῖν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον πολλοὶ καταδικάζουσι τὰ προϊόντα ἐκεῖνα τῆς ἐμπνεύσεως, ἅτινα φαινομενικῶς ἀνατρέπουσι τοὺς παραδεδεγμένους κανόνας τῆς αἰσθητικῆς.

Καίτοι οὐδεμίαν αὐθεντίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου κεκτήμεθα, ἐν τούτοις θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ τέχνη ὑπῆρξε καὶ θὰ ὑπάρξῃ ἐσαεὶ τρόπος ἐκδηλώσεως ἐνδιαθέτων αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα, καθὼ αἰσθήματα, δὲν ὑπάγονται εἰς νόμους ἀπαράβατους, ἅτινα δ' ἐν τῇ ζωογονίᾳ τῆς ἀμόρφου καὶ ἀπλάστου ὕλης λαμβάνουσι τὴν ἀρμονικωτέραν αὐτῶν ἐκδήλωσιν. Βεβαίως ἡ τέχνη ἢ μᾶλλον ἐκάστη τῶν τεχνῶν ἔχει ἰδίους κανόνας καὶ μέσα ἐκδηλώσεως ὅπως καθωρισμένα, ἀλλ' ἡ ἐμπνευσις καὶ μόνη μεταλλάττει τὴν ὕλην, ὃ δ' ἀληθῶς ἐμπνευσμένος καλλιτέχνης ἀνακαλύπτει τοὺς κανόνας καὶ τὰ ἐκφραστικὰ μέσα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὑπερνικῶν τὰς δυσκολίας καὶ συλλαμβάνων τὴν ἐκφρασιν, παράγων δὲ τοιοῦτοτρόπως ἔργα γνήσια, πρωτόπλαστα, ἐκδηλωτικὰ τῆς ἰδιοφυΐας.

Γνωστὸν ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν τεχνικῶν προϊόντων ἐποχῆς τῆς καταφαίνεται ἡ ἰδία τῆς ἐποχῆς ταύτης αἰσθητικὴ ἐκ τούτων δὲ ὅ τε ἱστορικὸς καὶ ὁ τεχνοκρίτης ἀναγνωρίζουσι τοὺς πνευματικὸς χαρακτῆρας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐαυτῶν μελέτης. Τοῦτο βεβαίως ἀπαρτίζει τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης.

Τὸν τοιοῦτον τῶν μεταγενεστέρων ἔλεγχον διαφεύγει μόνη ἡ μεγαλοφυΐα, ἣτις, σχεδὸν ξένη πρὸς τὸ περιβάλλον, συγκεντρῶσιν περὶ ἑαυτὴν τὸν αἰθιῶν τῶν αἰῶνων θαυμασμόν, καθότι, διὰ τῆς ἐξουρέσεως τῶν ὑπερτάτων τῆς ἐκφράσεως τοῦ καλοῦ μέσων, τῶν βαθυτέρων καὶ εὐγενεστέρων τῆς ψυχῆς τῶν ὄντων κινήσεων καὶ τῆς τελειοτέρας ἐκτέλεσεως, παραδίδει εἰς τὸν θαυμασμόν τῶν αἰῶνων τὸ ἀριστοτέχνημα. Ὁ μέγας τῆς Γαλλίας κριτικὸς τῆς αἰσθητικῆς Ἰππόλυτος Ταινε, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀριστοτέχνημα ἀνευρίσκει τὴν λαθραίαν τοῦ περιβάλλοντος ἐπιβολήν. Ἄλλ' ἄλλοι πάλιν ἐκ τῶν μεταγενεστέρων, ἐπίσης ὡς αὐτὸς καλοὶ κριτικοί, διημφισβήτησαν τὴν ἰσχύν τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Ἡ σύγχρονος τέχνη, ἡ καινόρρυθμος ἐπιλεγμένη, ἐν σπαργάνοις εὐρισκομένη φθίνοντος τοῦ 19ου αἰῶνος, νῦν δὲ μόλις ἠβασκουσα, ἤρξατο ἐπιβαλλομένη εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παρατηρητῶν γενικῶς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παρουσίας ἐκατονταετηρίδος.

Τὸ κύριον αὐτῆς γνώρισμα ἔγκειται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι ἀνατρέπει τοὺς μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένους τῆς εὐρυθμίας κανόνας. Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης ταύτης εἰς τοὺς διαφόρους τύπους τῆς καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς, ἐνὶ λόγῳ ἡ ἰδία αὐτῆς τεχνουργία, φαίνεται ὡς ἀνήκουσα εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν κατ' ἐξοχὴν τὰ πάντα συγκλονίζονται, συσπείρονται πέραν τῶν διαγεγραμμένων ὑπὸ τῆς εὐρυθμίας ὁρίων. Ὡς ἐκ τούτου, οἱ μὲν ὀπαδοὶ τῆς κλασικῆς τέχνης ἀπερριψαν ἄρδην τὰ προϊόντα αὐτῆς ὡς ἐξαμβλωματικά, οἱ δὲ θηρευταὶ παντὸς νέου καὶ καινοφανοῦς, ἀγαλλόμενοι ἀνεγνώρισαν ἐν αὐτοῖς τὰ συμπτώματα νέας τινὸς τῆς τέχνης ἀναγεννήσεως.

Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ, νομίζομεν, ἐβιάσθησαν ὑπὲρ τὸ δέον. Καὶ οἱ μὲν κλασικοί, διὰ τῆς συντηρητικότητος αὐτῶν πλησιάζουσι νὰ πείσωσι τοὺς ἀδαεῖς, ὅτι ἡ τέχνη ἅπαξ μόνον ἐξεῦρε τὰ μέσα

τῆς ἐκφράσεως, πέραν τῶν ὁποίων οὐδὲν ἐστὶ δυνατόν γενέσθαι. Οἱ δὲ καινοτόμοι καὶ οἱ καινοθηραὶ ἐφαντάσθησαν ὅτι διὰ τῆς παραγωγῆς ἐκρῦθμων τεχνουργημάτων, δι' ὧν καὶ αὐτοὶ οἱ αἰθιῶν τῆς αἰσθητικῆς νόμοι παραβιάζονται, θὰ ἐπιβληθῶσι διὰ τῆς ἰδιαζούσης τῆς τερατωδίας ἐπιρροῆς εἰς τὴν προσοχὴν.

Ἡ ὀρθὴ κρίσις μᾶς ἀναγκάζει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ καινόρρυθμος τέχνη, ἀναζητοῦσα εἰσέτι τὰ ἴδια αὐτῆς ἐκφραστικὰ μέσα, οὐδὲν τὸ ἀπολύτως τέλειον παρήγαγεν, ἀλλ' ἐνίοτε δοκιμαστικῶς κατώρθωσε ν' ἀνεύρῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τ' ἀληθῆ ἀριστουργήματα, παραγαοῦσα ἔργα, ἐν οἷς ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ καλαισθητικοῦ συναισθήματος εἶναι καταφανής.

Ἡ καινορρυθμία ἀληθῆς στάδιον ἐνεργείας ἐξεῦρεν εἰς τὰς διακοσμητικὰς τέχνας. Τὸ ἐπιπλόν, τὸ δοχεῖον, τὸ μικροκόσμημα, τὸ κόσμημα, τὸ ἐργόχειρον, τὸ βιβλίον, τὸ ὕφασμα, ὡς διὰ μαγείας μετεπλάσθησαν εἰς μαγικὴν τινα χοάνην ἐγκλεισθέντα, ἐξ ἧς προήλθον ἀπαστρέπτοντα ἐκ χρωμάτων, ὧν τὰ στοιχεῖα ἐκλαμβάνονται ὡς προερχόμενα ἐξ ὕλων ἀγνώστων καὶ ζωογονούμενα ὑπὸ φωτὸς ἐξ ἴσου ἀγνώστου τινὸς πηγῆς.

Τὸ φυτικὸν βασίλειον δανεῖζει τὴν εὐκαμψίαν τῶν γραμμῶν καὶ τὴν ποικιλίαν τῆς χρωστικῆς ὕλης. Ἐκ τῶν ζῶων τὰ ἔντομα προβάλλονται ὡς λεπτοφυῆ ἔμφυχα ὑποδείγματα διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν μετάλλων ὑπὸ πολυτίμων διαποικιλομένων λίθων, αἱ δὲ ἀπομιμήσεις αὗται ὑπερβάλλουσι τὴν φύσιν ὡς πρὸς τὸ κάλλος τῶν ἀπαστραπτῶν αὐτῶν ὀργάνων.

Τὰ θαλάσσια ὄντα ἐξέρχονται τοῦ στοιχείου αὐτῶν καὶ κοσμοῦσι τοὺς τοίχους τῶν αἰθουσῶν, διατρέχοντα γραφικῶς τὰ ζωοφόρα περιστεγάσματα τῶν δωμάτων ἢ τὰ θριγκώματα, ἐν μέσῳ ὑδροβίου φυτείας, ἣν ὁ καλλιτέχνης συμπεριέλαβεν ἐν τῇ εἰκόνι διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἀρμονίας τοῦ περιβάλλοντος.

Τὸ ξύλον τέμνεται, προσαρμοζόμενον εὐσχήμως εἰς μονόχρονον βάθος καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς ἐκ τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ χρωματισμοῦ εἰς τὴν ἀναπαράστασιν ὀλοκλήρων εἰκόνων ἐπὶ τῶν τυμπάνων καὶ τῶν διαφόρων λείων τῶν ἐπιπλῶν ἐπιφανειῶν.

Ἡ πολυχρωμία, μεθοδικῶς χρησιμοποιουμένη, ζωογονεῖ τὰ δάπεδα, τοὺς δὲ τοίχους ἐπενδύει ὁ τεχνικὸς στολισμὸς θαλλούσης φυτείας, ἀμιλλωμένης ὡς πρὸς τὴν χάριν καὶ τὴν ἀβρότητα τοῦ χρωματισμοῦ πρὸς τὰς γοητείας τῆς φυσικῆς βλαστήσεως. Ἡ ὕελος δανεῖζεται τὰς ἀνταυγείας τῆς ἐκ τῶν μετάλλων καὶ τῶν κολεῶν τῶν πτερῶν τῶν ἐντόμων ἐκ τῆς μαρμαρυγῆς σεληνηέντων ὑδάτων ἢ τῆς σκιερότητος γαλακτώδους οὐρανοῦ. Τὸ δοχεῖον ἐξαρχαῖζόμενον προσλαμβάνει ἰδεώδη σχήματα, εἰς ἃ αὐτὴ ἡ γλυπτικὴ παρέχει τὰ μέσα τῆς διακοσμῆσεως.

Παρὰ ταῦτα ὅμως, εἰς τὴν ὕλην ἐπαφίεται ὅλη ἡ εἰλικρίνεια τῆς ἐκφράσεως, καταργηθείσης σχεδὸν ὀλοσχερῶς τῆς ἰδέας du trompe-l'œil, τῆς αὐταπάτης οὕτως εἰπεῖν. Τὸ ὕλικόν φαίνεται οἷον εἶναι τὰ ψευδεπιχρίσματα ἐγκατελείφθησαν ὡς μέσα ἄχρηστα διὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν.

Τοιαῦτα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ πρόσοντα τῆς καινορρυθμίας. Τὸ μέλλον θ' ἀποδείξῃ κατὰ τί ἡ τέχνη αὕτη διαφέρει τῆς τῶν λοιπῶν ἐποχῶν καὶ τί εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς προόδου συνεισέφερεν. Ἄχρῃς ὥρας μᾶς ἔτερεψε διὰ τῶν σχημάτων, τῶν χρωμάτων καὶ τῆς ἐντάσεως τῆς ἐκφράσεως. Πάντα ταῦτα εἰσι πρόσοντα νεανικά, τὰ ὁποῖα ὁ χρόνος συνήθως ἀφαιρεῖ. Αναμένομεν ἤδη ἔργα ψυχολογικῶς τελειότερα, σοβαρότερα, μονιμώτερα ἐκ τῆς ὠρίμου αὐτῆς ἡλικίας.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

Ο ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Βεβαίως ἡ «ἠθικὴ» θέσις τοῦ ὑπαλλήλου ἦτο τότε ὑποδεεστέρα τῆς σημερινῆς. Ἄν ὁ βίος ἦτο εὐχερῆς καὶ ἀφροντίς, ἂν ἡ τράπεζα τοῦ πάτρωνος ἦτο ἐξαιρετος καὶ ἂν τὰ τρολλὰ κολύβρια τῆς Παρισινῆς ὁδοῦ ἠγάπων νὰ γελῶσι μὲ τοὺς εὐθύμους «καλικῶ», ὡς ἀπεκαλοῦντο τότε οἱ ἐμποροῦπάλληλοι, ἡ κοινωνία δὲν ἔπαυε νὰ τοὺς βαρύνῃ μὲ τὴν περιφρόνησιν καὶ τὴν χλεύην τῆς. Εἰς τὸ πρῶτον Ἀκαδημαϊκὸν Δεξιὸν ὁ Ρισσέ, ἐπεξηγῶν τὴν λέξιν «λογιστής», προσέθετε τὸ κοινότατον τότε ἀξίωμα: «tout comptable est rendable» = πᾶς λογιστὴς εἶναι διὰ κρέμασμα—ὅταν δὲ ἐξηναγκάζετο ὑπὸ τῶν συναδέλφων του εἰς τὴν ἀπάλειψίν του, ἀπῆλθε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά: «διεγράφη ἂν καὶ ἀληθέστατον». Ἄλλ' οἱ νυγμοὶ οὗτοι δὲν ἐξηγγίζον τὸν ὑπαλλήλον. Τί τὸν ἐνδιέφερον, ἀφοῦ ἦτο τόσον εὐκόλον διὰ τῆς τιμιότητος, τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς οἰκονομίας του ν' ἀρθῇ ὑπὲρ τὴν τάξιν, καθ' ἧς ἐστρέφετο ἡ ἠλιθία χλεύη τῶν συγχρόνων του καὶ νὰ καταστῇ καὶ αὐτὸς προϊστάμενος; Φεῦ, ἰδοῦ, κύριοι, τί δὲν εἶναι εὐκόλον σήμερον. Ἡ περίοδος τοῦ μικροῦ πρατηρίου παρήλθεν ἀνεπιστρεπτί. Ἡ μηχανή, ὁ ἀτμός, ἡ ταχεῖα συγκοινωνία, ἡ συγκέντρωσις τοῦ κεφαλαίου, οἱ μεγάλοι ἀνθρώπινοι συνοικισμοί, ἐδημιούργησαν νέας ἀνάγκας, αἵτινες ἤρουν καὶ διετάνυσαν πᾶσαν παλαιὰν μικρογραφίαν εἰς ἐκπληκτικὸν μεγαλογράφημα. Τὸ μικρὸν μαγειρεῖον, ὅπερ παρεσκεύαζεν ἐκλεκτὰ οἰκιακὰ καρυκεύματα δι' οὐρανίσκους προνομιούχους, ἐγένετο τὸ ἀπέραντον ἐστιατόριον, ὅπερ ἐκμεταλεύεται Ἐταιρία ἀνώνυμος. Τὸ ἥρεμον καὶ ποιητικὸν πανδοχεῖον ἐγένετο τὸ αὐθαδες «Πάλας», ὁ κολοσσαῖος ξενὼν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναζῆ ἡ ἀρχαία Βαβυλὼν. Τὰ μικρογραφήματα τοῦ Μεσονιέ, μετεβλήθησαν εἰς τοὺς τεραστίους πίνακας τοῦ Ροσγκρός. Πᾶν μικρὸν ἔγινε τεράστιον. Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ταύτης μετασκευῆς, ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀθικτον τὸ μεσαιωνικὸν μικροπρατήριον; Καὶ ἐγιναντῶθ βαρυσταθίως κ' ἐκεῖνο κ' ἐγένετο τὸ Bon Marché, τὸ Λουβρον, τὸ Printemps. Ὅλη ἡ σφύζουσα ζωὴ, ἣτις κινεῖ ἀσθμαίνουσα, γογγύζουσα, σφαδάζουσα τὰς τιτανεῖους σφύρας τοῦ Κρουπ ἢ τοῦ Κρεζώ, διεχύθη καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν τρώγλην τοῦ Γκωδισάρ, καὶ τὴν ἤρουνε, τὴν ἤρουνε, μὲ ἄλλα παρὰ φρονα, δίδοντα τὸν ἴλιγγον. Ἡ ἐκπληκτικὴ αὕτη μεταβολὴ ἐδημιούργησε καὶ τὸν ἐμποροῦπάλληλον κατὰ τὴν νεωτέραν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ὅστις ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἀρχαῖον πρόγονόν του, ὅσον ὁ σύγχρονος ἐργάτης πρὸς τὸν μεσαιωνικὸν χειρῶνακτα.

✠

Ὁ πρωτεργάτης τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐπαναστάσεως ὑπῆρξεν ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Bon Marché, ὁ Μπουσιώ. Μικρὸς καταστηματάρχης, περροικισμένος διὰ διορατικῆς εὐφυΐας καὶ ἀδαμάστου θελήσεως, κατενόησεν ἔνωρὶς ὅτι αἱ παλαιαὶ μέθοδοι δὲν ἀντεπε-

κρίνοντο εἰς τὰς νέας ἀνάγκας καὶ τὰς ἐγκατέλειπε. Κατήργησε τὰ ἀτελεύτητα παζαρεύματα—τὰ γνωρίζετε—ἀπεδέχθη τὸ σύστημα τῶν ὀρισμένων τιμῶν, ἐζήτησε τὸ κέρδος ἐν τῇ καταναλώσει, μειώσας τὸ περιθώριον τῆς ὀφελείας, ὅπερ ἐζήτηε πρότερον τὸ ἐμπόριον, κατένειμε τὴν ἐργασίαν καὶ τὰ ἐμπορεύματα εἰς τμήματα, κατέστησε τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀφωσιωμένους συνεργάτας διὰ τῆς παροχῆς ἱκανοποιητικῶν ποσοστῶν, μετεχειρίσθη τὸ ἰσχυρὸν ὄπλον τῆς διαφημίσεως πρὸς βαθμιαίαν ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν του, καὶ ἐθέσπισεν ὡς πρόγραμμά του ἀντὶ τῆς παρομιώδους πρὶν δολιότητος τοῦ κλάδου του, ἀπόλυτον καὶ ἀναλλοίωτον εὐθύτητα ἀπέναντι τοῦ καταναλωτοῦ. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐθαυματούργησε. Μετὰ τριακονταπενταετη ἐργασίαν τὸ μικρὸν κατάστημα, ὅπερ τοσάκις ἠπειλήθη ὑπὸ πτωχεύσεως κατὰ τὴν ἰδρυσίν του ἔνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ κεφαλαίου του, ἐγκαθίστατο εἰς τὸ σημερινὸν κτίριόν του, ὅπερ ἔχει ἔκτασιν δεκακισχιλίων τετραγωνικῶν μέτρων, ἐκτὸς τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ἐξαρτημάτων του. Αἱ πωλήσεις, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ 1852 ἀνῆρχοντο εἰς 450,000 φρ. ἔτησίως, ἀνῆλθον κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὸ νέον κατάστημα εἰς 123 ἑκατομμύρια, τουτέστιν εἰς 350,000 φρ. ἡμερησίως, ἔκτοτε δὲ ἠῤῥησαν καταπληκτικῶς. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων ἀνῆρχετο εἰς τετρακισχιλίους, ἐκτὸς τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατῶν. Ἡ θαμβοῦσα αὕτη ἐπιτυχία ὑπῆρξε τὸ σύνθημα τῆς δημιουργίας τῶν γιγαντιαίων πρατηρίων, αἵτινα δύνανται νὰ περιλάβωσι πόλεις ὀλοκλήρους καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἡ κοινωνιολογία ἀνεῦρε τὸν νεώτερον τύπον-κατάστημα. Αὐτὰ ἐχρησιμοποίησαν εὐρύτατα καὶ τὴν γυναικείαν ἐργασίαν, ἣτις ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ὀργανώσεώς των, ἐν αὐτοῖς δ' ἐκυοφορήθη καὶ τὸ ἰδεῶδες τοῦ φεμινισμοῦ. Ἡ γυναικεία ἐργασία ἐχρησιμοποίηθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ κράτους εἰς τὰ ταχυδρομεῖα καὶ τοὺς τηλεγράφους του. Ἡ δοκιμὴ ἔδωκεν ἀποτελέσματα θαυμάσια. Ἡ γυνὴ ἀπεδείχθη θαυμασία τηλεγραφήτρια, ἐξαιρετος δακτυλογράφος, ἱκανωτάτη καταστιχογράφος, ἀπαράμιλλος πωλήτρια. Ὑπῆρξε ταμίας πρότυπος, ἀνεπίληπτος, οὐδέποτε ὑποστάς τὴν κηλίδα καταχρήσεως, ἂν καὶ ἡ ἀκηλίδωτος αὕτη τιμιότης δὲν ἔπρεπε νὰ μᾶς ἐκπλήσῃ, διότι εἰς οὐδένα προσκρούει πειρασμὸν, ἐνῶ οἱ ταλαίπωροι ταμίαι, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ ἄσχημον φῦλον, εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν ἀπολέμητον πειρασμὸν τῆς γυναικός.

Μόνον εἰς ἓν σημεῖον ἡ γυνὴ ἀπέτυχε: τὴν διοίκησιν. Μόλις τῇ ἀνατεθῇ οἰαδήποτε διεύθυνσις, ἢ πρότυπος ὑπάλληλος μεταβάλλεται εἰς διευθύντριαν κακὴν. Καὶ τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὁποίων τὴν ἐπιτήρησιν τῇ ἐμπιστεύονται. Αἱ ὑπάλληλοι, αἵτινες ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἄρρενος ἐπετέλουν θαύματα φιλεργίας, νοημοσύνης, ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος, μόλις ταχθοῦν ὑπὸ γυναικᾶ, καθίστανται ὀκνηραὶ, ἀνίκανοι, ἀπειθαρχοί. Καὶ αἱ κακαὶ γλώσσαι — ὑπάρχουσι, κυραὶ καὶ κύριοι, κακαὶ γλώσσαι καὶ μεταξὺ τῶν κοινωνιολόγων — λέγουσιν ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἐξεγείρεται ἡ σύγχρονος γυνὴ κατὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀνδρὸς ὡς συζύγου, θὰ ἦναι ἠναγκασμένη νὰ τὸν ὑφίσταται πάντοτε ὡς . . . διευθυντήν.

✠

Ἄλλὰ ποία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν τερατώδη ταύτην καὶ πολυσύνθετον κυψέλην, ἣτις εἶναι τὸ νεώτερον κατὰσθημα; Εἶναι εὐτυχέστερος ἢ ἄλλοτε; Ἡ ἀπάντησις εἶναι δυστυχῶς κατηγορηματικὴ. Ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶναι εὐτυχῆς. Τὸ νεώτερον κατὰσθημα εἶναι στρατὸν ἀληθῆς, ὃν, ἄλλως τε, ὑπενθυμίζει καὶ διὰ τῆς κοινῆς ἐστιάσεως. Ἡ πειθαρχία εἶναι σιδηρᾶ. Ἡ διηνεκὴς ὀρθοστασία προκαλεῖ σοβαρὰ νοσήματα. Ἡ ὑπερέντασις, εἰς ἣν ὁ ὑπάλληλος διατελεῖ ὅπως ἱκανοποιῇ, προλαμβάνη, γοητεύη καὶ τὸν πελάτην καὶ τὸν πάτρωνα, δημιουργεῖ ἐξαντλητικὴν ὑπερκόπωσιν. Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς τεχνητῆς ζωῆς, ἐν ἣ ἤ ζῆ, συντέμνει τὴν ζωὴν, ἢ ὅπερ χεῖρον, λευκαίνει τὰς τριχὰς καὶ ρυτιδοῖ τὰ μέτωπα. Καὶ τὸ γῆρας, τὸ πρόωρον γῆρας, εἶναι φορικτότερον πολλάκις ἀπὸ τὸν θάνατον. Τὰ μεγάλα καταστήματα ἔχουσιν ἀνάγκην δροσερᾶς καὶ μειδιώσεως νεότητος. Αἱ πελάτιδες ἀπευθύνονται πάντοτε πρὸς τὸν νεαρὸν πωλητήν, οἱ πελάται πρὸς τὴν νεαρὰν πωλήτριαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐν τῇ ὑπαλληλίᾳ τῶν μεγάλων καταστημάτων ὑπάρχουσι καὶ οἱ προνομιούχοι, οἵτινες ἀποστρατευόμενοι ἔχουσιν ἐξησφαλίσμένην τὴν ἀνεσιν, διὰ τῶν ποσοστῶν, τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν των: τοὺς προϊσταμένους τῶν τμημάτων, τῶν ἀγορῶν καὶ τῶν πωλήσεων. Ἄλλὰ πόσοι εἶναι οἱ εὐτυχεῖς, οἵτινες φθάνουσι μέχρι τῶν περιζητήτων τούτων θέσεων; Δὲν ὀμιλῶ περὶ τοῦ καταστήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἡ κολοσσαία αὕτη κίνησις, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ ἴδρυμα τοῦ Μπουσιώ ὑπῆρξεν ὁ βωμὸς τῆς εὐγενεστάτης τῶν φιλανθρωπικῶν χειραφετήσεων. Ἡ μεγαλόκαρδος καὶ ἡγεμονικὴ γενναιοδωρία τῶν ἰδρυτῶν κατέστησε τὸ Bon Marché ἰδιοκτησίαν τῶν ὑπαλλήλων του διὰ δωρεᾶς, ἣς ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς πενήκοντα δύο ἑκατομμύρια, ἀφοῦ τὸ ἐπροικοδότησε πρῶτον διὰ ταμείου συντάξεων, ταμείου ἀλληλοβοηθείας, ταμείου προικοδοτήσεως, ὃν τὰ συνηνωμένα κεφάλαια ὑπερβαίνουσιν, ἂν δὲν ἀπατώμαι, τὰ 15 ἑκατομμύρια. Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ταύτην τοῦ ὑπεροχωτέρου ἀλτροῦισμοῦ, ὁ ὑπάλληλος δύναται ν' ἀτενίσῃ τὸ μέλλον ἀνευ ποίσεως. Ἄλλ' εἶναι τόσον ὀλίγοι οἱ οἴκοι, ἐν τοῖς ὁποίοις ἡ τύχη τοῦ ὑπαλλήλου συγκινεῖ καὶ ἐνδιαφέρει τὸν ἐργοδότην του! Οὕτως, ἐνῶ ἡ ἠθικὴ θέσις τοῦ ὑπαλλήλου ἐβελτιώθη, ἡ ὑλικὴ ἐπεδεινώθη σοβαρῶς. Οἱ μισθοὶ ὑψώθησαν. Ἄλλ' αἱ δαπάναι τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ τὰ βάρη τῆς παραστάσεως ἠῤῥηθησαν σημαντικώτερον. Ὁ μέσος ὄρος τῆς δαπάνης κατ' ἄτομον, ἣτις ἦτο φράγκα 1222 κατὰ τὸ 1854, ἀνῆρχετο τὸ 1884 εἰς 1353 καὶ σήμερον θὰ προσεγγίζῃ τὰ 1600.

Αἱ ἀνάγκαι κατέστησαν πολυπλοκώτεραι καὶ ὁ ὑπάλληλος ὑποβάλλεται σήμερον εἰς ὑποχρεώσεις, αἵτινες πρὸ τριακονταετίας θὰ ἐθεωροῦντο πολυτέλεια. Αἱ ἀνατιμήσεις, ἄς, ἄλλως τε, ὑπέστη τὸ ἐργατικὸν ἡμερομίσθιον, παρέμειναν ἀπρόσιτοι δι' αὐτόν. Τὸ ἀγροτικὸν ἡμερομίσθιον ἀνῆλθεν ἐντὸς τῆς τελευταίας πενηκονταετίας ἀπὸ φράγκον 1 καὶ 41 ἑκατοστὰ εἰς φράγκα 2 καὶ 95 ἑκατοστὰ. Τὸ βιομηχανικὸν ἀπὸ 2 φράγκα καὶ 7 ἑκατοστὰ εἰς φράγκα 4 καὶ 20 ἑκατοστὰ.

(ἔπειτα τὸ τέλος)

Ρεμβασμός.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΒΑΡΚΑΡΗ

Η ΤΟΝ ανοιξιάτικη βραδυά, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πᾶν εὐρίσκεται εὐθυμον καὶ ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ἀνοίγει διὰ τὴν ῥοφήσιν ὅλην τὴν γλυκύτητα τῆς ἐσπερινῆς αὔρας ποῦ ξαπλώνει ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης τὲς χαρωπὲς δίπλες, σταματᾷ ὀλίγον τοὺς παλμούς της διὰ τὴν ἀκοίση καλύτερον τὸν γλυκὺν τῆς κυματοπαιδιᾶς θόρυβον.

Τὸ μέρος ὅπου ἡμῖν ἦτο βυθισμένον εἰς ἡσυχίαν καὶ ἔβλεπον πῶς ὁ χρυσοῦς δίσκος τοῦ Φοίβου εὐρίσκειτο ὀπίσω ἀπὸ τὰ ἀνοιχτοπράσινα πυκνὰ δένδρα τῆς ἀντιπέρας ἀκτῆς καὶ πῶς ἔξοριπτε τὸς τελευταίας ἀκτίνας του ποῦ ἔδιδαν τὴν εἰκόνα πελωρίας πυρκαϊᾶς τῆς φύσεως.

Ἡ καρδιά μου ἠσθάνετο μεγάλην γλυκύτητα καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἀνεπαύοντο εἰς τὴν ἔκτασιν. Κάτι μυστηριώδες με παρέσυρε πρὸς τὴν θάλασσαν. Διὰ τί; Μήπως αὕτη θὰ μοῦ ἀπεκάλυπτε κανέν μου μυστικόν; Τίς οἶδεν!

Οἱ ὀφθαλμοί ἐξήτουν κάτι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπ' οὗ ἐπιβῶ νὰ ἀφειθῶ εἰς τὴν γλυκεῖαν πνοὴν τῆς αὔρας καὶ ν' ἀφήσω τὴν ψυχὴν μου εἰς γλυκείας ὄνειροπολήσεις.

Πιθανὸν ὁ καλὸς μου δαίμων νὰ ἤκουσε τὴν παράκλησίν μου, διότι με μικρὸν θόρυβον ἔλαφρὰ καὶ λευκὴ ἐπέρασεν ἔμπροσθέν μου μιὰ βαρκοῦλα. Ἐφώνασα τὸν εἰς αὐτὴν καθημένον βαρκάρην νὰ πλησιάσῃ. Κατόπιν ἐπέβην καὶ ἀνεχωρήσαμεν.

Ὁ βαρκάρης ἦτο γέρον πλέον. Ἡ συμπαθητικὴ μορφή τοῦ γερολύκου αὐτοῦ τῆς θαλάσσης ἀπ' ἀρχῆς ἀκόμη με προσείλκυσε. Κάτι εὐγενικὸν καὶ περιλύπον ἐγλύκαινε τὴν ἠλιοκαμένην αὐτὴν μορφήν. Πολὺ ἄσπρα γένεια, ἀκόμη ἄσπρα φαινόμενα ἔνεκα τῆς μελαγχροινῆς μορφῆς του, ἐκύκλωνον τὸ πρόσωπόν του. Ἡ ἄσπρη πάλιν κόμη ποῦ ἐπετοῦσεν ἀπὸ τὰ ἄκρα τοῦ ναυτικοῦ του σκούφου εἶχε τὴν ὄψιν στεφάνου. Βαθεῖαι ρυτίδες εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐδείκνυον κάποιαν δύσκολον πάλην εἰς τῆς ζωῆς τὸν ἀγῶνα. Τὰ ὄμματα του ἐδείκνυον νοῦν εἰς τὸ στερεὸ αὐτὸ κεφάλι, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ γεροντικόν, ἐστέκετο ἀκόμη ὑπερήφανο ἀνάμεσα εἰς τοὺς πλατεῖς ὄμους.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀπέχουν ἕξ ἴσου αἱ δύο παραλίας, ὁ γέρον ναυτικὸς ἀφήκε τὰ κωπιά, ἤναψε τὴν πίπαν του καὶ με εἶδε προσεκτικὰ. Ἐξαφνικὰ δάκρυα ἐσκέπασαν τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπὸ τὰ δάκρυα αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ὡς λάβα καίουν. Ἐγὼ ἡμῖν εἰς μεγάλην ἀπορίαν! Ἡθέλησα νὰ ἐρωτήσω, ἀλλ' ἐσιώπησα. Διὰ τί νὰ ἀνοίγω ἴσως πληγὰς ἐπουλωθείσας; Τὰ δάκρυα εἶναι ἐλάφρυνσις ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ἀσθένειαν, τὰ δάκρυα εἶνε βάλσαμον διὰ τὰς ἠθικὰς πληγὰς, ἐσκέφθην. Ἄλλ' ὁ καλὸς γέρον δὲν μ' ἀφήκε πολὺ νὰ σκεφθῶ.

— Βέβαια, κύριε, ἀπορεῖτε ποῦ με βλέπετε νὰ κλαίω, ἐγὼ ποῦ ὅτις μεγαλύτερες τρικυμίες καὶ ὅτις πόλεμο με τὰ κύματα δὲν ἐτρόμαξα, μοι εἶπε με κάποιαν θλιβεράν ὑπερηφάνειαν. Γιὰ νὰ κλαίῃ ἄνθρωπος ὅταν ἐμένα πρέπει νὰ τραβήξῃ κάτι ποῦ δὲν ὑποφέρει οὔτε ἡ μεγαλύτερη παληκαρωσύνη.

Εἶχα κ' ἐγὼ μιὰ φορὰ σπῆτι καὶ ἤμουν ὅταν βασιληᾶς ἐκεῖ μέσα. Μὰ σὺν κύμα θεώρατο ἤλθε ἡ δυστυχία καὶ ὅλα τὰ σάρωσεν. Ἐγὼ ἤμουν μεγάλος ψαρᾶς ὅτις τὸ τόπο μου καὶ εἶχα εὐμορφο σπῆτι, γερὲς βάρκες, καλὴ γυναῖκα καὶ ἓνα γυιὸ ποῦ ἦταν ὅσο καὶ σεις ὅτις ἠλικία. Ὁ Ἄνδρέας — ἦταν τὸνομά του — ἦταν παιδί γερὸ καὶ τίμιον. Ἐγὼ καὶ ἡ Μάρω μου, ἡ γυναῖκά μου, τὸν ἐχαιρόμαστε.

Αὐτὸς ἦταν τίμιον παιδί καὶ φιλότιμον καὶ μ' ἐβοηθοῦσε ὅλες μου τὲς δουλειές.

Μιὰ μέρα ποῦ πλέκαμε δίκτυα μοῦ εἶπε: «Πατέρα, θέλω, ἂν μοῦ δώσης τὴν εὐχή σου, νὰ γίνω ναύτης ὅτις σιόλο καὶ ἔτσι μπορεῖ καὶ τὸ ὄνομά σου πειὸ τίμιον νὰ κάμω καὶ νὰ ἐργασθῶ γιὰ τὴν πατρίδα».

Ἐγὼ τοῦ ἔδωσα τὴν εὐχή μου καὶ τὴν ἄδεια, γιὰτὶ δὲν εἶχα πολὺ ἀνάγκη νὰ με βοηθῶ καὶ πειὸ κυριώτερον ἀπὸ ὅλα ἤθελα νὰ γείνη ὁ Ἄνδρέας κάτι πειὸ μεγάλο ἀπὸ μένα. Ἡ Μάρω — ἡ γυναῖκά μου — ὅτις τὴν ἀρχή, σὺν κάθε μητέρα ποῦ τῆς πονεῖ ἡ καρδιά γιὰ τὸ μονάκριβόν της παιδί, δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ, μὰ ὕστερα σὺν τῆς εἶπα τί μποροῦσε νὰ γείνη ὁ Ἄνδρέας μιὰ μέρα, τότε ἡ ἀγάπη ἡ μητρικὴ ἔδωκε τόπον σὲ μιὰν ἄλλην ἀγάπην πειὸ μεγάλη καὶ πειὸ ἱερὴ καὶ ἔδωσε τὴν εὐχή της. Ἐκεῖνος χαρούμενος ἐκίνησε γιὰ τὴν θαλασσινὴ πόλιν, ὅπου θὰ ὑπηρετοῦσε καὶ ἡμεῖς ἐμείναμε ὅτις σπῆτι μας μοναχοὶ σὺν κούκοι. Ἐκεῖνος μᾶς ἔγραφε συχνὰ πῶς περνᾷ ἐκεῖ πέρα. Καὶ μιὰ μέρα μᾶς ἔγραψε πῶς τὴν ἀνοιξὶ θάλθη. Ἐδῶ εἶχαμε βαροχειμωνιά. Ἡμεῖς τρολλαθήκαμε ἀπὸ τὴν χαρὰ μας. Νὰ σφιξομε πάλιν τὸ λαμπρὸ αὐτὸ παιδί ὅτις τὴν ἀγκαλιά μας, ποῦ τώρα θὰ στόλιζε τὸ φαρδύ του στήθος ἡφναυτικὴ φορεσιά. Στολὴ τιμητικὴ...

Ἐδῶ ὁ δυστυχὴς ναυτικὸς ἐσιώπησε διὰ τὴν σφογγίση τὰ δάκρυά του. Καὶ ἐμὲ κατεῖχε ποία τις συγκίνησις καὶ καίτοι δὲν μοι εἶπέ τι ἀκόμη τὸ τρομακτικόν, ἐγὼ ὑπέθετα ὅτι τὸ τέλος τῆς διηγήσεως θὰ ἦτο τραγικόν, διότι ἡ μορφή τοῦ βαρκάρη ἐδείκνυεν ἀνέκφραστον φρίκην.

Ἦλθεν ὁ χειμῶνας, ἐξηκολούθησεν, ὅπως πρὶν σᾶς εἶπα, ἓνας χειμῶνας βαρῆς, καὶ ἡμεῖς, ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκά μου, μαζευθήκαμε ὅτις σπῆτι μας. Ἄν καὶ ὁ χειμῶνας ἦταν βαρῆς, ἡ παγωνιά μεγάλη, ἡμεῖς πάλιν ἡμεῖς εὐτυχησμένοι καὶ μᾶς θέρμαινε μιὰ σκέψις, μιὰ φωτεινὴ εἰκόνα μᾶς ἔδιδε θάρρος. Ἡ ἐνθύμησις τοῦ ἀγαπημένου μας παιδιοῦ...

Ὁ χειμῶνας ἔπερασε κ' ἤλθε ἡ ἀνοιξίς. Ἄχ, καλύτερα αἰῶνια νὰ σκέπαζε τὴν γῆν τὸ χιόνι καὶ ποτὲ νὰ μὴ βλέπαμε ἀνοιχτὸ οὐρανὸ καὶ γαλανὴ θάλασσα. Μαζὺ με τὴν ἀνοιξίν ἤλθε καὶ μιὰ κατηραμένη μπόρα ὅχι ἀπὸ στοιχεῖα, μὰ ἀπ' ἀνθρώπους. Εἶχαν βγῆ κάτι κακοῦργοι, κάτι ληστοσυμμορίες. Μιὰ φοβερὴ ἀναρχία βασιλεῦε. Σεῖς ἔξερετε δὲν εἶναι ἔτσι;

Ἐγὼ ἐκίνησα τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον ὅτι ἐγνώριζα καὶ ἐκεῖνος ἐξηκολούθησεν:

— Αὐτοὶ οἱ κακοῦργοι ἐγύριζαν ἐπάνω-κάτω ἀρματωμένοι καὶ ἐκλεβαν, ἀτίμαζαν, ἐσκότωναν. Ἡμεῖς ὅλοι οἱ θαλασσινοὶ τοῦ τόπου μας ἀφήσαμε τὰ καράβια μας γιὰ νὰ πάρωμε τὸ τουφέκι καὶ νὰ φυλάγωμε μέρα καὶ νύχτα τὴν περιουσία καὶ τὴν τιμὴν μας. Τότε ἔγραψα τὸν Ἄνδρέα αὐτὴ τῆ χρονιά νὰ καθήσῃ ἐκεῖ, γιὰτὶ ἐδῶ εἶχαμε αὐτὰ τὰ πράγματα.

Μιὰ βραδυά με γεμάτο φεγγάρι ὅταν ἔφυλαγα με τὸ τουφέκι ὅτις χέρι κάτω ἀπὸ τὴν σκιά ποῦ ἔξοριχνε ἓνα παχὺ δένδρον, εἶδα πέρα ἀπ' τὰ κάγκελα τοῦ κήπου μας ἔξω ὅτις δρόμον ποῦ τὸν ἄφωτιζε τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς, μιὰ σκιά νὰ προχωρῇ πρὸς τὸ σπῆτι μας. Μιὰ ἔσκυβε, μιὰ ἐσηκόνετο καὶ ὅταν ἤλθε πειὸ κοντά, τότε μπόρεσα νὰ ἐννοήσω ὅτι ἦταν ἄνδρας. Κρατοῦσε ὅτις χέρια του ἓνα πρᾶγμα μακρὸ ὅτις τουφέκι καὶ ἓνα σάκκο. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς προχωροῦσε πρὸς τὸ σπῆτι μας

και εγώ, σάν κάθε άλλος άνθρωπος εις αυτήν την περίστασιν, ήμουν βέβαιος ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν κανέννας από τους ληστές εκείνους. Έγώ είδα άν τούφεκι μου ήταν γεμάτο και περίμενα. Αυτός όλοένα προχωρούσε και σέ λίγο έφθασεν εμπρός σ'τό σπήτι μας. Αφού όλίγον έστάθηκε, έπιάθηκε από τά κάγκελα του κήπου και τοιμάσθηκε νά τά πηδήση. Έγώ έστήριξα τούφεκι έτσι νά και τοιμάσθικα νά τραβήξω. Μόλις αυτός έπάτησε τού πόδι σ'τόν κήπο και μπάμ! όλίγο κλονίσθηκε και έπειτα σωριάσθηκε κάτω. Η βραδυά ήταν ήουχη και τού παραμικρότερο τριξίμο μπορούσε ν' ακούση κανέννας. Όταν ο άνδρας αυτός έπεσε, άκουσα ένα βαθύ άναστεναγμό σάν πικρό παράπονο. Δέν ξεύρω γιατί, μά ένα ρίγος πέρασε από τού σώμά μου και εγώ πού είδαν πολλά τά μάτια μου και δέν φοβομαι, εκείνη την στιγμή έτρόμαξα. Σάν κάποιος νά με σκουντούσε, άφηκα τού τουφεκι μου και έτρεξα πρός τού μέρος πού ήταν πεσμένος αυτός. Εκείνην την στιγμή σωστά τού φεγγάρι φώτιζε τού πρόσωπό του...

Ήταν νέο και γερό παλληκάρι... Άχ!... ναί. Πηγαίνω άκόμη πειό κοντά και... τί βλέπω; Τόν Άνδρέα, κύριε, τόν δικό μου Άνδρέα, ξαπλωμένο σ'τό αίμά του... πού τού έχυσεν ο πατέρας του... αυτόν τόν γυιό μου, πού θά ήταν ή τιμή τής πατρίδος του, τής οικογενείας... Άχ! όταν θυμομαι αυτό!... Ησχισα νά τόν φωνάζω, αλλά τίποτε δέν βοήθουσεν. Άμέσως έξεψύχησεν. Η καυμένη μου Μάρω από τόν πυροβολισμόν και από τους στεναγμούς μου έξύπνησε και έτρεξε κοντά μου. Όταν κατάλαβε ότι αυτός πού ήταν πεσμένος και σκεπασμένος με ζεστό άκόμα αίμα ήτο γυιός της, πού τόν σκότωσεν ο πατέρας του, έβγαλε μιá φωνή πού θά την θυμομαι πάντα και... έμεινεν άκίνητη... ξερή... πάνω σ'τό πτώμα τού Άνδρέα. Αί δύο άθώες ψυχές μαζί άνέβηκαν σ'τόν ουρανόν...

Σεις μόνοι σας μπορείτε νά φαντασθήτε τί τρομερό πράγμα ήταν αυτό... Έγώ έμεινα μόνος και κατηραμένος για τού σκότωμα δύο ψυχών πού άγαπούσα περισσότερο από τόν έαυτό μου... Τήν ίδια εκείνη βραδυά μ' ένα παπά, φίλο μου, πού σ'τάλήθεια με λυπούντανε, σηκώσαμε τήν Μάρω και τόν Άνδρέα... Τού πρωί με μιá κρυφή έλπίδα πήγα σ'τόν δήμαρχό μας και τού είπα πώς είμαι φονηάς και τού είπα πώς έγχειναν όλα. Καλύτερα νά έλεγα ψέμματα, γιατί τότε θά με κατεδίκαζαν. Έτυχε νά είναι εκεί και κάποιος δικαστής πού ήταν σέ περιοδεία. Έκαμαν μιá σύντομη δίκη και με εκήρυξαν άθώο. Παράξενη ανθρώπινη δικαιοσύνη!... Τους άφηκα με κατεστραμμένην και τήν τελευταίαν έλπίδα ότι θά με τιμωρούσαν. Τότε μου ήλθε ή ιδέα νά ριφθώ σ'την θάλασσα! Είπα νά κάμω τόν τάφο μου σ'τόν βυθό της. Μ' αυτό δέν έκρινα για μέ άρκετή τιμωρία! Έπρεπε νά ζήσω μέσα σέ κόπους και τυράννιες, για νά μ'πορέσω νά συχωρεθώ μιá μέρα από Εκείνον! Τού σπήτι πού ε'χα και κάτι χρήματα έδωσα σ'τόν φίλο μου παπά, με τήν παράκλησιν νά βοηθήση τούς πτωχούς.

Τού άλλο πρωί εγώ τραβήξα για έδω, για νά μη ξαναπατήσω σ'τόν τόπον πού γεννήθηκα και όπου έσκότωσα τά μόνα πού μπορούσα νά αγαπώ: γυναίκα και γυιό!

Και τώρα σάν παντοτεινός έξόριστος, σάν κατηραμένος φονηάς, εύρίσκομαι έδω μέσα σ'την μικρή αυτή βάρκα.

Μαθηταί ψάλλοντες περιέρχονται τās οικίας και συνάξουσιν αυγά.

Άποστολεύ: ΘΕΟΦ. ΙΔ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

Και όταν άρχινά νά χάνεται ο ήλιος, τότε παίρνω τή βάρκα, τήν μοναχή πιστή μου συντρόφισσα πού θαρρείς με συμπονει, και χάνομαι σ'την άπέραντη θάλασσα και εκεί άνάμεσα σ'τά δυό γαλανά μυστήρια, ουρανό και θάλασσα, χωρίς νά με βλέπη κανείς κλαίω για τού θάνατο τής Μάρως και τού Άνδρέα...

Τά δακρύβρεκτά του μάτια ήγειρεν ο δυστυχής γέρον πρός τόν ουρανόν και δια μιαν στιγμην έλαβε στάσιν μυστικής προσευχής. Έξαφνα με είδε κατά πρόσωπον.

— Τί λέτε, κύριε, μου είπε, θά με συγχωρήση άρά γε ο Θεός;

Ο ήλιος είχε δύσει και εις τήν έπιφάνειαν τής θαλάσσης έξηπλώθη σκότος γεμάτο μυστήριο και άορίστους σκιás. Άληθώς ή στιγμή ήτο ιερά, διότι εις άθώος άμαρτωλός έκαμνε τήν κατανυκτικήν του εξομολόγησιν. Άπεκαλύφθη και μου έφάνη εις τού σκότος αυτό, όπου καθείς κατά τήν ιδικήν του αντίληψιν βλέπει τά αντικείμενα, μου έφάνη ότι ή λευκή κόμη τού γέροντος ναυτικού μετεβλήθη εις μαρτυρικόν φωτοστέφανον. Η λύπη μου ηξήθη όταν έτσι άθώα με ήρώτησε:

— Τί λέτε, κύριε, θά με συγχωρήση άρά γε ο Θεός;

— Εκείνος, ο Όποιος έσυγχώρησε ληστές και κακούργους, ο Όποιος έσυγχώρησε τούς ιδικούς του φονείς, δέν θά συγχωρήση έσέ, πού είσαι έντελώς άθώος;

Αυτοί οι παρήγοροί μου λόγοι ίσως έκαμαν νά αισθανθώ ευγνωμοσύνην και αυτός έσκυψε νά με φιλήση τήν χείρα. Έγώ δέν άφηκα, άλλ' άπλώς έσφιγξα τού πλατύ εκείνο και σιδηρένιο χέρι.

Ήταν πλέον νύκτα και τά άστρα έλαμπον έπάνω σ'τόν σκοτεινόν ουρανόν. Η βάρκα, ή όποία ειχεν άφεθί εις τά παίζοντα κύματα, ήρχισε πάλι νά κινηται υπό τήν ισχυράν κωππλασίαν τού βαρκάρη και μετ' όλίγον έπέτα πρός τήν παραλίαν, αφήνουσα όπισθεν της μικράν άφρώδη ταινίαν.

Έντός όλίγου είχομεν φθάσει εις τήν παραλίαν και εγώ επήδησα επ' αυτής. Ηθέλησα νά πληρώσω τόν γέροντά μου ναυτικόν. Αυτός όμως ταχέως με έχαιρέτησε με «καλή άντάμωσι» και έχάθη από τούς όφθαλμούς μου.

Έγώ διηυθύνθην πρός τήν οικίαν μου σκεπτόμενος μετá λύπης δια τήν περιέργον και λυπηράν ιστορίαν τού δυστυχούς γέροντος.

✱

Μιαν άλλην βραδυάν όταν έταξείδευον με έν μικρόν άτμόπλοιον, συγκοινωνούν τού προάστειον με τήν πρωτεύουσαν, διέκρινα εις μικράν άπόστασιν επί τής θαλάσσης μιá βάρκα λευκή και εις αυτήν εύρίσκειτο σκυπτός άνθρωπος. Τού άτμόπλοιόν μας έπροχώρει άκριβώς κατ' αυτής και ο πλοίαρχός μας δαιμονιωδώς έσύριζε δια νά φύγη, άλλ' ο άνθρωπος ούτε εκινείτο. Τότε τού άτμόπλοιόν μας ήναγκάσθη νά λοξοδρομήση υπό τās κραυγás και τās ύβρεις τού πλοίαρχου. Και όταν διηρόμεθα παραπλεύρως τής βάρκας, με μεγάλην μου έκπληξιν έγνώρισα ότι ο άνθρωπος τής βάρκας ήτο ο γέρον ναυτικός. Και όταν όλοι εξέλαμβανον τόν ναυτικόν αυτόν, τόν αναγκάσαντα νά λοξοδρομήση τού άτμόπλοιον, ως τρελλόν, μόνος εγώ έγνώριζα τί έκαμνεν ο άκίνητος εκείνος άνθρωπος: *ικέτευεν!*

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΛΗΣ

ΠΡΩΤΑΠΡΙΑ

Θαρω πώς είναι ή ίδια ώρα...
Ήτο σάν σήμερα τού δειλινό,
πού μου ώρκίζεσο δακρυσμένη
πίστιν και έρωτα παντοτεινό.

✱

Θυμάσαι; Μούλεγες: «ή καρδιά μου
και όχι τού χέλι σέ όμιλεί»
και μαρτυρίαν τού έρωτός σου
μού επρωτόδωκες ένα φιλί.

✱

Σ τούς τόσους όρκους είχα πιστεύσει...
είχα πιστεύσει σ'τά δάκρυά σου,
και τού πιστεύεις; Είχα πιστεύσει
πώς βασιλεύω μεσ' σ' τήν καρδιά σου!

✱

Άλλ' έφυγε γοργός ο χρόνος
και πήρε κι όνειρα και φιλιá,
κι άργά κατάλαβα τού παιχνίδι,
πώς ήτο, ψεύτρα... πρωταπριά!

Ν. ΣΦΡΑΔΟΣ

Edmondo de Amicis

Η ΚΑΡΜΕΛΑ

Κατά μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ

ὑπὸ Ν. ΣΑΡΑΔΟΥ

(συνέχεια ἀπὸ σελ. 344)

Η'.

Τὸ ἄλλο πρωί, μόλις ἐξύπνησε, ὑπῆγε εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἱατροῦ. Αὐτὸς μόλις τὸν εἶδε μ' ἐκεῖνα τὰ κατακόκκινα μάτια καὶ μ' ἐκεῖνο τὸ χαλασμένο πρόσωπον, ἐκατάλαβεν ὅτι ἤρχετο νὰ τοῦ ζητήσῃ παρηγορίαν καὶ συμβουλὴν καὶ ἀφοῦ τὸν ἔβλεπε νὰ καθίσῃ ἐμπρὸς του, ἤρχισε νὰ τοῦ ψάλλῃ ἕνα καλὸν ἐξάψαλμον. Ἄλλ' ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἤκουε καὶ ἐφαίνετο βασανιζόμενος ἀπὸ ἄλλην σκέψιν.

Αἴφνης ἠμέρωσε καὶ κτυπήσας τὸ μέτωπον μὲ τὴν χούφτα τοῦ χειρὸς του: Ἄ! ἀνεφώνησε, . . . κ' ἐγὼ δὲν τὸ ἐσκέφθηκα ἕως τώρα! — Τί; — ἠρώτησεν ὁ ἱατρός. Ὁ ἄλλος δὲν ἀπεκρίθη ἐπῆρε ἕνα φύλλο χαρτί καὶ τὴν γραφίδα, καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ βιαστικά. Ἄφ' οὗ ἐτελείωσεν, ἐδιέβασε:

«Κύριε ὑπολοχαγέ,

Χωρὶς προλόγους, ὅπως συνειθίζομεν ἀναμειξαζόμενοι ἡμεῖς οἱ στρατιωτικοί, πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μηνὸς διοικῶ τὸ ἀπόσπασμα τῆς . . ., τὸ ὅποιο ἐδιοικήσατε καὶ ἐσεῖς πρὸ τριῶν ἐτῶν κατὰ τοὺς μῆνας Ἰουλίον, Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον. Ἐγνώρισα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν μίαν κόρην, ἀπὸ δέκα ὀκτὼ ἕως εἴκοσι χρόνων, ἣ ὅποια ὀνομάζεται Καρμέλα, τρελλὴ πρὸ δύο χρόνων, ὡς λέγουσιν ἐξ αἰτίας τοῦ ἐρωτῆσάς σας. Το τί τῆς συνέβη μὲ τὴν ἀναχωρήσιν σας ἀπὸ τὸ νησί, τὸ γνωρίζετε πιστεύω καὶ γνωρίζετε ἴσως καὶ τὸ εἶδος τῆς τρέλλης τῆς, διότι ἤκουσα ὅτι κάποιος ἀπ' ἐδῶ σᾶς ἔγραψε ἡ ἀθλία κατάστασις τῆς κόρης ταύτης μὲ ἐκίνησεν ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ποῦ τὴν εἶδα τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἐδοκίμασα τὰ πάντα διὰ νὰ τὴν ἐπαναφέρω εἰς τὰ λογικά της. Ἐνδύθηκα ὅπως σεῖς, ἔμαθα νὰ παίζω καὶ νὰ τραγουδῶ ὅπως σεῖς, ἐσυμμορφώθηκα μὲ ὅλας σας τὰς συνηθείας, τὰς ὁποίας ἐκατόρθωσα νὰ μάθω ἀπὸ τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια σᾶς ἐγνώρισαν, τῆς ἕκαμα τὸν ἐρωτευμένον, τῆς ὠμίλησα διὰ σᾶς, ὑπεκρίθηκα σᾶς, τὰ πάντα ὁμῶς χαμένα. Δὲν ἠμποροῦτε νὰ καταλάβετε τὸ πόσον μὲ λυπεῖ νὰ βλέπω νὰ πίπτουν ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης ὄλαι μου αἱ ἐλπίδες. Ἄλλὰ μένει ἀκόμη ἕνα μέσον νὰ δοκιμάσω, καὶ εἶναι 'ς τὰ χέρια σας. Μὴ μ' ἀρνηθῆτε, ἀκούσατε τὴν παράκλησίν μου· θὰ κάμετε μίαν γενναίαν πράξιν. Ἀκούσατε: Λέγουσιν ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ δραστηριώτερα μέσα τῆς θεραπείας τῶν τρελλῶν εἶναι ν' ἀναπαραστήσῃ κανεὶς εἰς αὐτοὺς μὲ τὰς μικροτέρας λεπτομερείας καὶ μὲ τὴν μεγαλειέταν ἀκριβείαν, κανένα σπουδαῖον γεγονός, τὸ ὅποιο προηγήθη τῆς τρέλλας τῶν, ἔστω καὶ ἂν ἦν ἢ δὲν ἦν ἢ κυρία αἰτία αὐτῆς. Ἐσκέφθηκα ὅτι ἂν ἐπαναλάβωμεν ἀκριβῶς εἰς τὴν Καρμέλαν τὴν σκηὴν τῆς ἀναχωρήσεώς σας, ἴσως δυνηθῆ νὰ μᾶς φέρῃ κανὲν ἀποτέλεσμα. Ἡρώτησα πολλὰ πρόσωπα τοῦ τόπου, ἀλλὰ δὲν κατόρθωσα νὰ μάθω τίποτε ἄλλο, ἢ ὅτι ἐφύγατε

τὰ μεσάνυχτα, καὶ πρὶν νὰ φύγετε ἐδειπνήσατε εἰς τὸ σπίτι σας μὲ τὸν σύμβουλον, μὲ τὸν ἀρχιστυνόμον καὶ μὲ ἄλλα πολλὰ πρόσωπα. Τὰς λεπτομερείας τοῦ δείπνου τούτου δὲν τὰς ἐνθυμοῦνται ἢ τὰς ἐνθυμοῦνται κακῶς. Σᾶς ζητῶ μὲ τὴν καρδίαν ἐκεῖνου ποῦ γυρεύει μίαν μεγάλην χάριν, ἣ ὅποια στοιχίζει ὀλίγον εἰς ἐκεῖνον ποῦ ἠμπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς ἐκεῖνον, διὰ τὸν ὅποιον γίνεται. Γράφατέ μου ὅ,τι ἐνθυμείσθε, εἶπατέ μου διὰ τὰ πρόσωπα, διὰ τὰς συνδιαλέξεις, διὰ τὰς πράξεις διὰ τὰ πάντα. Καὶ πρὸ πάντων φροντίσατε νὰ μοῦ εἰπῆτε τὴν ὥραν καὶ τὸ λεπτὸν ἀκόμη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγίνοντο τὰ σπουδαιότερα ἐπεισόδια, καὶ νὰ μοῦ διηγηθῆτε τὰ πράγματα παστρικά καὶ μὲ τάξιν. Κάμετέ μου τὴν μεγάλην αὐτὴν χάριν, τὴν ὁποίαν σᾶς ζητῶ, κάμετέ τὴν, σᾶς ἱκετεύω, καὶ θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων εἰς ὅλον μου τὸν βίον. Δὲν προσθέτω τίποτε ἄλλο· ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν εὐγένειαν τῆς καρδίας σας. Σφίγγω τὸ χέρι σας ὡς καλὸς συνάδελφος καὶ σᾶς λέγω χαιρέτε».

— Πῶς σοῦ φαίνεται;

Ἄνοήτως σκεφθεὶς, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός, ὅστις εἶχεν ἀκούσει μὲ τὴν μεγαλειέταν προσοχὴν:

— Ἡξεύρετε τὸ ὄνομά του; τὸ σύνταγματῆτος; τὸν τόπον;

— Ὁ σύμβουλος ἠξεύρει ὅλα.

— Καὶ πιστεύετε πῶς θὰ σοῦ γράψῃ;

— Τὸ πιστεύω.

¶

Ἐγραψε καὶ ἔγραψε ἕνα γράμμα μὲ ὀκτὼ σελίδας, εἰς τὸ ὅποιο ἦσαν γραμμένα ὄλαι αἱ λεπτομέρειαι, ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα, τὰ πράγματα, τὰς συνδιαλέξεις, τὰς ὥρας, τὰ πάντα. Ἄλλ' οὔτε ἕνα γρῦ διὰ τὸν ἐρωτᾶ τὸν δὲν ὑπῆρχεν, οὔτε λέξις ἀφορῶσα ἄλλο πρᾶγμα ἢ τὸ δείπνον καὶ τὴν ἀναχώρησίν του, οὔτε συλλαβὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας τοῦ ἔκαμεν, οὔτε ἕνα τόνον εὐσπλαγχνία, διὰ τὴν Καρμέλαν. Ἄλλὰ ἀπὸ τὸ γράμμα αὐτὸ τὸ γυμνὸ καὶ ἄχαρι, ἐφαίνετο ὅτι γράφοντας τὸν ἐδάγκανε, τὸν ἐσπάραττε κάτι τι ἀπὸ μέσα, διότι ἂν εἴποι δὲν ἦτο, θὰ τοῦ ἐξέφευγε μίαν τοῦλάχιστον ψεύτικη ἔκφρασις καῦμοῦ καὶ μεταμελείας, ἣ τελειώνοντας θὰ εἶλεγε:— «Ἐλπίζω...» κλπ. ἀλλὰ τίποτε. «Ἡ ὥρα μὲτὰ τὰ μεσάνυχτα ἐφυγε τὸ πλοῖον. Σᾶς χαιρετῶ», καὶ κάτωθεν ἡ ὑπογραφή του.

Θ'.

— Ἐκατάλαβα! Ἐφώνησεν ὁ ἱατρός μόλις ὁ φίλος του ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς.

— Ἐκατάλαβα τώρα διατὶ ἀπὸ τὰ τόσα πρόσωπα ποῦ ἦσαν εἰς τὸ δείπνον ἐκεῖνο, κανένα δὲν ἠξευρε νὰ σοῦ εἰπῇ τὰς λεπτομερείας.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἤρχισαν καὶ οἱ δύο τὰς προετοιμασίας τῆς δοκιμῆς. Ὑπῆγον καὶ οἱ δύο εἰς τὸν σύμβουλον, εἰς τὸν πρόεδρον, εἰς τὸν εἰσπράκτορα, εἰς τὸν ἀρχιστυνόμον, εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχανε πλέον φιλίας στενάς· καὶ ὁ ἕνας, ὁ ἱατρός, μὲ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἐπιστήμης, ὁ ἄλλος μὲ τὰ τῆς καρδίας καὶ μὲ τὴν ζωηρότητα τῶν συλλογισμῶν, τῶν ἐξηγήσεων, τῶν ἀποδείξεων, κατόρθωσαν νὰ δώσουν εἰς ὅλους νὰ καταλάβουν περὶ τίνος πρόκειται, καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν βοήθειάν των καὶ νὰ διδάξουν εἰς ἕνα ἕκαστον τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιο θὰ εἶπαίεν. — Εὐλογητὸς ὁ Θεός! — ἐκραύγασεν ὁ ἀξιωματικὸς ὅταν ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ εἰσπράκτορος, τὸν ὅποιο ἐπεσκέφθησαν τελευταῖον τὸ μεγαλειέταν μέρος ἐτελείωσεν. — Ἐπειτα ἐφώνησεν τὴν μητέρα τῆς Καρμέλας, εἰς τὴν ὁποίαν, διὰ νὰ τῆς δώσουν νὰ καταλάβῃ τὴν δουλειάν, ἐχρηιάζετο πολὺ ὀλιγώτερος λόπος ἢ εἰς τὸν σύμβουλον καὶ τοὺς ἄλλους προῦχοντας τοῦ τόπου· ὅλοι καλοὶ ἄνθρωποι, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει, ἄνθρωποι διὰ νὰ εὐρίσκουν ὄλων

τῶν πραγμάτων τὴν σημασίαν, ἀλλὰ δὲν ἐφθανε τὸ μυαλό τους νὰ βροῦν τὴν σημασίαν μιᾶς τοιαύτης ὑποθέσεως.

Ἡ Καρμέλα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας δὲν ἠσθάνετο καλὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς κα ἔμενεν ὄλο 'ς τὸ σπίτι. Ὁ ἀξιωματικὸς καὶ ὁ ἱατρός ἐπήγαν νὰ τὴν εὕρουν. Ἐκάθητο καταγῆς ἐξω ἀπὸ τὴν θύραν, μὲ τὴν ῥάχιν ἀκουμβισμένην εἰς τὸν τοῖχον. Ὅταν τοὺς εἶδεν ἐπήδησε ἐπάνω καὶ κομμάτι ὀλιγώτερον εὐκίνητος ἀπὸ τὰς ἄλλαις φοραῖς, διηυθύνθη πρὸς τὸν ὑπολοχαγὸν καὶ προσεπάθησεν, ὅπως πάντοτε, νὰ τὸν ἀγκαλιάσῃ, ψιθυρίζουσα μὲ εὐπειθῆ φωνὴν τὰ συνειθισμένα.

— Καρμέλα, εἶπεν ὁ ὑπολοχαγός, ἔχω νὰ σοῦ δώσω μίαν εἶδησιν.

Μίαν εἶδησιν, μίαν εἶδησιν, μίαν εἶδησιν, ἐπανάλαβε μὲ χάριν ἡ Καρμέλα καὶ ἐχάδευσεν τρεῖς φοραῖς μὲ τὴν φούχτα τῆς τὸ μάγουλο τοῦ ἀξιωματικοῦ.

— Αὔριον φεύγω.

— Αὔριον φεύγω;

— Ἐγὼ, ἐγὼ φεύγω, φεύγω ἀπὸ ἐδῶ. Ἄφνω αὐτὸν τὸν τόπον. Φεύγω μὲ ὄλους μου τοὺς στρατιώτας. Θ' ἀναβῶ 'ς τὸ πλοῖον, καὶ τὸ πλοῖον θὰ μὲ πάγῃ 'ς τὰ μακρυνά, 'ς τὰ μακρυνά.

Καὶ ἐσήκωσε τὸ χέρι του διὰ νὰ δεῖξῃ τὰ μακρυνά.

— Σ' τὰ μακρυνά, μακρυνά. . ., ἐψιθύρισεν ἡ Καρμέλα, κυττάζουσα πρὸς τὸ μέρος ποῦ εἶδειξεν ὁ ἀξιωματικὸς. Ἐφάνηκε σὰν νὰ ἐσκέφθηκε μιὰ στιγμὴ, καὶ ἔπειτα εἶπεν, ἔτσι 'ς τὸν ἀέρα, μὲ ὕφος καθαρῶς ἀδιάφορον: Τὸ πλοῖον. . . ποῦ καπνίζει.

Καὶ ἔκαμε ἄλλην μίαν φορὰν νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸν ἀξιωματικόν, ὀνομάζουσα αὐτὸν ὅπως πάντοτε μὲ τὰς γλυκὰς τῆς λέξεις.

— Τίποτε! αὐτὸς ἐσκέφθη, κινήσας τὴν κεφαλὴν.

— Πρέπει νὰ τῆς πῆς πολλὰς φοράς, ἐψιθύρισεν ὁ ἱατρός, ὡς περιμεινόμενον ἀργότερον.

Καὶ ἔφυγαν, ἀφοῦ ἔβγαλαν μίαν σοβαρὰν φωνὴν εἰς τὴν Καρμέλαν διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀκολουθήσῃ.

Ἡ σκηὴν εἶχεν ὀρισθῆ διὰ τὸ βράδυ τῆς αὔριον. Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Καρμέλα, ὅπως πάντοτε, ἐπῆγε καὶ ἐκάθησεν ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ ἀξιωματικοῦ. Αὐτὸς μόλις ἐγύρισε, τὴν ἐφώνησε νὰ ἀναβῆ 'ς τὸ σπίτι, ὅπου ὁ ὑπῆρέτης, σίμφωνα μὲ τὰς διαταγὰς ποῦ εἶχε λάβει, τὸ εἶχε φέρει τὸ ἐπάνω κάτω σὰν νὰ ἤθελεν πράγματι νὰ φύγουν. Τὸ τραπεζάκι, τὰ καθίσματα, ὁ καναπὲς ἦσαν γεμάτα ἀπὸ ἀσπρόρουχα, ἀπὸ ἐνδύματα, ἀπὸ βιβλία καὶ χαρτιά ριμμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὅπως λάχῃ καὶ εἰς τὴν μέση τοῦ δωματίου δύο σενδούκια ἀνοικτά, εἰς τὰ ὅποια ὁ στρατιώτης ἤρχιζε νὰ βάζῃ τὰ πράγματα.

Ἡ Καρμέλα, μόλις τῆς ἐκτύπησεν εἰς τὰ μάτια ἐκεῖνη ὄλη ἡ ἀταξία, ἔκαμε μίαν ἐλαφρὰν κίνησιν ἐκπλήξεως καὶ ἐκύτταξε κατὰ πρόσωπον τὸν ἀξιωματικόν μὲ ἕνα χαμόγελο.

— Ἐτοιμάζω τὰ πράγματά μου διὰ νὰ φύγω, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Ἡ Καρμέλα ἐκύτταξεν ἄλλην μίαν φορὰν ἕνα γύρω εἰς τὸ δωματίον, σουφρώνουσα τὰ φρύδια τῆς αὐτὴν τὴν κίνησιν ποτέ τῆς δὲν τὴν εἶχε κάμει.

Ὁ ἀξιωματικὸς τὴν ἐβλεπε προσεκτικά.

— Φεύγω, πηγαίνω 'ς τὰ μακρυνά, φεύγω μὲ τὸ πλοῖον ποῦ καπνίζει. . .

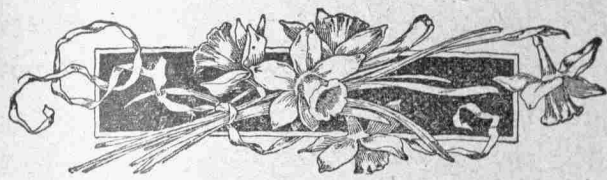
— Φεύγεις μὲ τὸ πλοῖον ποῦ καπνίζει;

— Ναί. . ., φεύγω αὔριον τὸ πρωί.

— Αὔριον τὸ πρωί, ἐπανέλαβεν ἡ Καρμέλα καὶ κυττάζουσα τὴν κιθάρα ἐπάνω εἰς ἕνα κάθισμα, ἐκτύπησε τὰς χορδὰς μὲ τὸ δάκτυλο καὶ τὰς ἔκαμε νὰ παίζουν.

— Δὲν λυπᾶσαι ποῦ ἐγὼ φεύγω; Δὲν πικρένεσαι ποῦ δὲν θὰ μὲ ξαναἰδῆς;

[ἀκολουθεῖ]

Θ. ΚΑΒΑΛΙΗΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Ἡ ΔΙΠΛῆ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραδόξως τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου. Ἐκ τῶν σχέσεων τούτων ἐγεννήθη ὁ Εὐτύχιος. Ἡ Ἑλένη, αἰσθανθεῖσα τὰ σημεῖα τῆς μητρότητος καὶ ἀπεχθανομένη τὸν σύζυγόν της, ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς της διαζύγιον. Ὁ Ἰακώβος Δώρος ὀργίζεται, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τῆς θυγατρὸς του, ἣν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη, θεραπευθεῖσα, φθάνει εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἴμενεν ὁ Θρασύβουλος, μεθ' οὗ συνέζη μὴνάς τινας. Ἄλλ' ὁ θεῖος τοῦ Θρασυβούλου θὰ διήρχετο μετ' ὀλίγον ἐκ Κων/πόλεως, ὁ νέος δέ, γνωρίζων ὅτι θὰ προκαλέσῃ τὴν ὀργὴν του, ἀπέκρυψε τὰς σχέσεις του. Ἄλλ' ὁ θεῖος εἰς Ὀδησὸν ἔμαθε τὰ συμβάντα καὶ ἐπιστρέφει ὀργισμένος ἐναντίον τοῦ Θρασυβούλου, τὸν ὁποῖον ἐζήτησε ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῆς Ἑλένης, ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἠγορεύει, τὸν παύει ἀπὸ τῆς θέσεώς του, τὸν ἀποδιώκει, ἐπιστρέφων δὲ εἰς Σμύρνην διακόπτει τὰς μετὰ τῆς ἀδελφῆς σχέσεις του. Ἡ μήτηρ τοῦ Θρασυβούλου μετὰ τὴν κόρην της φθάνει εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου συναντᾶται μετὰ τὴν Ἑλένην, ἣτις, συγκινηθεῖσα ἐκ τῶν λόγων τῶν δύο γυναικῶν, ἀναλαμβάνει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν Θρασύβουλον εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ του. Προσκαλεῖ τὸν ἰατρὸν Φιλώτην, φίλον τοῦ Θρασυβούλου, καὶ πείθει αὐτὸν ὅτι, μὴ ἀγαπῶσα πλέον τὸν Θρασύβουλον, σκέπτεται νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ, προτρέπει δὲ τὸν ἰατρὸν νὰ τὸν παρηγορήσῃ. Ἐπειτα προέβη εἰς τὰς ἐτοιμασίας τοῦ ταξιδίου. Ἐξέδωκε διαβατήριον διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐνῶ προετίθετο νὰ ὑπάγῃ εἰς Πειραιᾶ καὶ ἔγραψεν ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ἐδήλοεν ὅτι ἐπειδὴ ἠγάπησεν ἄλλον τὸν ἐγκαταλείπει.

↑

Καὶ αἱ σκέψεις ἐκείναι τὴν κατέτρωγον.

Μετὰ τὴν ιδέαν νὰ φανῇ ἀρεστὴ εἰς τὴν μητέρα ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἠγάπα, μετὰ τὴν θέρημν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν Θρασύβουλον τὴν εὐτυχίαν, εἶχε πλέον συνειδήσῃ εἰς τὴν αὐτοθυσίαν, ἔμενεν ἀναίσθητος εἰς τὰ δῆγματα τοῦ ἔρωτος, ὅπως ἀναίσθητοῦν οἱ ἐγχειριζόμενοι ὑπὸ τὰς εἰσπνοὰς τοῦ γλωσσοφορίου.

Δὲν τὴν ἔμελλε πλέον ὁ πόνος διὰ τὸν χωρισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβάλλετο, ἐπὶ ὅπως φρικτὰ διὰ τὴν ἠθικὴν αὐτοκτονίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν προέβαιεν.

Ἐπὶ τὴν πραγματικῶς πολλοί, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ψυχροτέραν χεῖρα καὶ μετὰ ἡρεμον ψυχὴν θὰ ἔβουον τὸ πολύκροτόν τους κατὰ τῆς καρδίας των ἢ τοῦ κρανίου των καὶ θὰ ἐβύθιζον εἰς αὐτὸ μίαν σφαιραν, ἢ ὁποία θὰ τοὺς μετέβαλλεν εἰς ἄψυχα πτώματα· ἐλάχιστοι ὅμως θὰ εἶχον τὸ θάρρος νὰ λάβωσι τὴν πένναν καὶ νὰ ὑπογράψωσι τὴν ἠθικὴν καταδίκην των. Ἡ πέννα θὰ κατέπιπτεν αἰφνης ἀπὸ τὰ δάκτυλά των καὶ ἐκείνοι ἐξηντημένοι ἀπὸ τὴν δειλίαν, θὰ προετίμων χιλιάκις τὸν θάνατον. Ἡ Ἑλένη δὲν ἠδύνατο νὰ φανῇ γενναίωτέρα. Ὁ ἔρως της ὁ φλογερός, ἢ ἀρετὴ της ἢ μεγάλη, ἢ ἀφοσίωσις, ἢ ἀποθυσία, τῆς ἐπέβαλλον νὰ θυσιάσῃ τὸν ἔρωτά της, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν φήμην της.

Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κάμῃ;

Ἡ καρδία της ἦτο πλημμυρισμένη ἀπὸ τὸ παράπονον καὶ ὠγκοῦτο, ὠγκοῦτο βαθμηδόν. Δύο δάκρυα ἐφάνησαν εἰς τὰ ὠραία τῆς γυναικὸς μάτια καὶ εἰς ἀναστεναγμὸς ἠκούσθη μέσα εἰς τὸ σιγῆλὸν τοῦ δωματίου περιβάλλον.

Ἦρχιζε νὰ βαδίξῃ. Εἰς τὸ πνεῦμά της ἔστρωθίζοντο μυρία σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἀλληλοσυγκρούοντο.

Αἰφνης τὰ μάτια της ἐξέλαμψαν. Εἶχε συλλάβει ἓν σχέδιον. Κάθηται πάλιν παρὰ τὸ γραφεῖόν της καὶ ἀρχίζει νὰ γράφῃ. Ἡ πέννα ἐπέτα σχεδὸν ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ τὰ μεγάλα χειρόγραφα ἠκολούθουν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο.

— Τί ἔγραψεν;

Ἐξάπαντος κάτι πολὺ τρυφερότερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχε γράψῃ διὰ τὸν κύριον Θρασύβουλον. Εἰς τὰ μεγάλα χαρτὰ εἶχε χύσει ὅλην τὴν περιπάθειάν της, ἠνοιξε τὴν καρδίαν της.

Ἄγαπημένε, λατρευτέ μου Θρασύβουλε,

Σ' ἀγάπησα καὶ σ' ἀγαπῶ αἰωνίως μετὰ τὸν φλογερότερον ἔρωτα ποῦ μπορεῖ νὰ συλλάβῃ καρδία γυναικὸς· ναι, σ' ἀγαπῶ καὶ αὐτὸ σοῦ τὸ γράφω μίαν ὥραν ὕστερα ἀπὸ τὸ γράμμα ποῦ σ' ἀφήκα διὰ νὰ τὸ εὔρησ ὅταν θὰ ἐγύριζες ἀπὸ τὸ ταξιδί σου! Τὸ γράμμα ἐκεῖνο λέγει ψεύματα, καὶ ὅμως τὸ γράμμα ἐκεῖνο εἶναι γραμμένον μετὰ τὸ χέρι μου καὶ χωρὶς μάλιστα νὰ με βιάσῃ κανεὶς. Ναι, πιστευσέ το, κανεὶς δὲν μ' ἐβίασε νὰ σοῦ τὸ γράψω. Ἄλλ' ὄχι! με ἐβίασεν ὁ ἔρως μου, ὁ πόθος νὰ σε ἰδῶ μίαν ἡμέραν εὐτυχῆ κοντὰ εἰς τὴν μητέρα σου καὶ τὴν οἰκογένειάν σου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν σὲ ἀπεμάκρυνα. Χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἔφερα εἰς τὴν οἰκογένειάν σου τὸν διχασμόν, χωρὶς νὰ τὸ θέλω σοῦ ἀπεστέρησα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐζήτησα νὰ σοῦ δώσω· τὴν εὐτυχίαν. Ἀλλοίμονον, ἢ κοινωνία ἔχει ἀκόμη τὰς προλήψεις της! Ἡ Ἑλένη, ἐπειδὴ διεξεύχθη τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος εὐδέποτε τὴν ἠγάπησεν, ἢ Ἑλένη, ἐπειδὴ παρήκουσε τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος ἐπέβαλεν εἰς αὐτὴν τέτοιον σύζυγον, δὲν εἰμπορεῖ νὰ εὔρησκιαν κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον τῆς εὐτυχίας. Ὁχι! εἶναι ἀθλία ὑπαρξίς, εἶναι κάτι, τὸ ὁποῖον ὅπου ἀκουμβήσῃ ἀφίνει καὶ μίαν κηλίδα ἀνηθικότητος. . . Ἐν μόνον ἠδύνατο νὰ συμβιβασθῇ τὰ πράγματα: τὸ χρῆμα. Ἄν εἶχα ὅσα χρήματα ἐδικαιούμην νὰ ἔχω, ἠδυνάμην νὰ κάμω πολλά. Θὰ ἔλεγα εἰς τὴν μητέρα σου: Τί κλαίεις; λυπεῖσαι διὰ τὴν κληρονομίαν, τὴν ὁποίαν χάνετε ἐξ αἰτίας μου; Πάρε αὐτὰ: εἶναι νομίζω ἀρκετὰ διὰ νὰ πρὶκίσῃς τὰς κόρας σου, διότι εἶναι διπλάσια τῶν ὄσων θ' ἀφινεν ὁ Εὐγένιος Βολλοῦδης. Κλαίεις διότι ὁ υἱός σου ἔπαυσε νὰ εἶναι εἰς τὸ γραφεῖόν του; καὶ ὅμως πρέπει νὰ χαίρῃς, διότι τώρα ὁ Θρασύβουλος δὲν εἶναι πλέον ὑπάλληλος ἔστω καὶ τοῦ θεοῦ του. Εἶναι κεφαλαίουχος. . . Ἄλλ' ἀλλοίμονον! ἢ Ἑλένη δὲν δύναται νὰ εἰπῇ αὐτό, διότι ἢ Ἑλένη εἶναι πλουσία μόνον πλησίον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς. Δι' αὐτὸ σχίζει τὴν καρδίαν της καὶ νεκρώνει τὰ πρὸς σὲ αἰσθητά της. . . Ἡ Ἑλένη σου δὲν ἔπαυσε νὰ σ' ἀγαπᾷ· σ' ἀγαπᾷ περιπαθῶς, φλογερά, αἰώνια. Μὴ τὴν πιστεύῃς ὅταν σοῦ γράφῃ: Ἄπο καιρὸν δὲν ἦσο ἐκεῖνος ποῦ ἠγάπων. Κάποιος ἄλλος εὐρέθη εἰς τὸν δρόμον μου καὶ τὸν ἠγάπησα». Ὁχι! μὴ πιστεύῃς αὐτό: εἶναι ψεῖμα, ὅπως ψεῖμα εἶναι ὅτι φεύγω συνοδευομένη μετὰ κάποιον. Ὁχι! κανεὶς δὲν εὐρέθη εἰς τὸν δρόμον μου, κανένα δὲν ἠγάπησα ἐκτός σου. . .

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ, νὰ γράφῃ, νὰ γεμίζῃ τὰς σελίδας μετὰ γραμμὰς ἐξομολογήσεως, εἰς ἓνα τόνον ἀπεριγράπτου γλυκύτητος. Ἐγραψε διὰ ν' ἀνακουφίσῃ τὴν καρδίαν της, νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸ βάρος μιᾶς κατηγορίας, τὴν ὁποίαν ἢ ἴδια προσῆψεν ἐναντίον της.

« . . . Συγχώρησέ με, τοῦ ἔγραψεν εἰς τὸ τέλος πλέον τῆς ἐξομολογήσεως αὐτῆς, συγχώρησέ με ἂν σ' ἐλύπησα, ἂν σ' ἐστενοχώρησα. Βεβαιώσου ὅτι σ' ἀγαπῶ καὶ ἐν μόνον ζητῶ ἀπὸ σέ: νὰ μὴ με λησμονήσῃς.

Ἡ Ἑλένη σου».

Ἀνέγνωσε μίαν ἀόμην φορὰν ὅσα εἶχε γράψῃ, τὰ ἐκλείσεν εἰς ἓνα φάκελλον καὶ ἐπέγραψε: «Διὰ τὸν Θρασύβουλον Ζωκίδην, ἢ Ἑλένην του».

Ἐπειτα ἐσκέφθη:

— Κοί τὴν πού νὰ βάλλω αὐτό; Πρέπει νὰ εὔρω κάποιο μέρος κατάλληλον, ὥστε νὰ μὴ χαθῇ βέβαια, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ καὶ ἀμέσως.

Μετέβη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου. Ἦνοιξε τὸ κιβώτιον τῶν φορεμάτων της, κάτω δὲ ἀπὸ ἓνα ἐπενδύτην ἀφήκε τὸν φάκελλον καὶ τὸ ἐκλείσεν μετὰ ταῦτα.

Τὸ κλειδίον ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιόν της.

— Ἄς τὸ κρατήσω, ἐσκέφθη, δι' ἀνάμνησιν.

Ἐπειτα ἔρριψεν ἓν βλέμμα εἰς ὄλον τὸ διαμερίσμα, ἐφρόντισε δι' ὅτι ἐνόμιζε χρήσιμον διὰ τὸ ταξιδίον καὶ κουρασμένη ἀπὸ τόσας φροντίδας, ἐξηντημένη ἀπὸ τόσων συγκινήσεων, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον. Ὅταν ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της ὁ ἥλιος εἶχε φωτίσει τὸ δωμάτιον.

Ἡ σκληρὰ τῆς ἀναχωρήσεως ἡμέρα εἶχεν ἀνατείλει.

ΚΑ'. Ἡ ἀναχώρησις.

Ἡ Ἑλένη ἔκαμνε τὰς τελευταίας της ἐτοιμασίας. Ἡ γυμνησμένη καὶ ἐξηντημένη ὡς ἦτο, εἶχεν ἐπὶ τοῦ προσώπου της μίαν βαθεῖαν ἀχρότητα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς τρυμένους.

Ὁμοίωζε φάντασμα, θὰ εἶπε κανεὶς ὅτι ἦτο ἢ θεὰ τῆς λύπης καὶ τῆς ἐγκατεργήσεως, ὅπως θὰ τὴν παρίστανε κάποιος Ἕλληνας γλύπτης.

Δὲν ἀντέχω πλέον, ἐσκέπτετο, δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ μένω εἰς τὸ σπίτι αὐτό· φοβοῦμαι, φοβοῦμαι μήπως νικηθῶ, μήπως δειλιάσω.

Καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν:

— Δὲν ἐφανταζόμην ποτὲ γθὲς πόσον πικρὸν ἔργον ἀνελάμβανον, καὶ εἰς βαθύς σιναγμὸς διέσχισε τὰ στήθη της.

Αἰφνης κρότος εἰς τὴν θύραν ἠκούσθη. Ἡ Ἑλένη ἀνεσκήρτησε.

— Ποῖος νὰ εἶναι; ἐσκέφθη. Κανένα δὲν περιέμενον.

— Μήπως ἦτο ὁ Θρασύβουλος;

Μία ἀπροσδιόριστος χαρὰ ἐφαιδρυνε τὸ πνεῦμά της. Ἡ καρδία της ἤρχισε νὰ ἐξεγείρεται.

Τρέχει πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀνοίγει. Βλέπει τὸν τηλεγραφικὸν διανομέα, ὁ ὁποῖος τῆ ἵταιεν ἓν τηλεγράφημα. Ἐσπευσε νὰ τὸ ἀναγνώσῃ: «Αὐριον μεσημβριαν φθάνω. Θρασύβουλος».

Ρίγος διέδραμε τὸ σῶμά της· τὰ νεῦρά της εἶχον παραλύσει καὶ ἂν δὲν ἴβλεπεν ἔμπρὸς της τὸν ξένον ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ἂν δὲν ἐφοβεῖτο μὴ προδώσῃ τὴν συγκίνησίν της, θὰ ἐξέφερεν ἓνα λυγμόν, ἢ ἓν νευρικὸν μειδίαμα.

— Συγγνώμην, κυρία. Ἐλησμονήσατε νὰ ὑπογράψετε.

— Ἐχεῖς δίκαιον.

Καὶ μετὰ χεῖρα τρέμουσαν ὑπέγραψεν.

Ὅταν ὁ ὑπάλληλος ἀνεχώρησεν, ἢ Ἑλένη παρεδόθη εἰς σκέψεις.

— Ὁ σιδηρόδρομος, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, ἔρχεται τὸ μεσημέρι· πρέπει λοιπὸν νὰ μὴ χάνω καιρὸν.

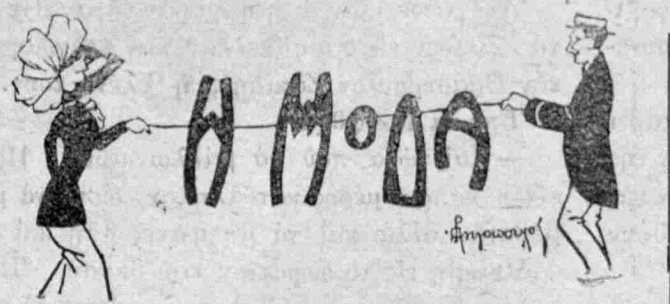
Ἐκάλεσε κατόπιν τὴν ὑπηρέτριαν. Ἐκατόνισε μετ' αὐτῆς τὸν λογαριασμόν καὶ τῆς λέγει:

— Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὰς υπηρεσίας, τὰς ὁποίας μοῦ προσέφερες. Εἶσαι ἐλευθέρω νὰ πηγαίνῃς.

— Πῶς, κυρία, με διώκετε;

— Ὁχι, ἀλλὰ θὰ λείψω μερικὰς ἡμέρας καὶ φεύγω μάλιστα τώρα, ὥστε καὶ σὺ πρέπει νὰ ἐτοιμασθῇς.

(ἀκολουθεῖ)

γαλή εισάγει τὸ ρύγχος τῆς καὶ ὀσφραίνεται μετ' ἡμιανοίκτους τοὺς ὀφθαλμούς· εἶναι τὸ σύνθημα τῆς ἐγέρσεως.

Εἰς τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας τὸ θολωτὸν ὑπόστεγον ὑποβαστάζουν τρεῖς γηραιοὶ κίονες, ὁ κῶδων σημαίνει διὰ τὸν ὄρθρον μετ' ἑνὴν φωνὴν βραδείαν καὶ καθαρὰν... καὶ κατόπιν κυματισμοὶ τινες τοῦ ἀργυροῦχου βόμβου διαδίδονται μέχρι τῶν ἄκρων τοῦ χωρίου. Βαθέως ἀκούονται βελάσματα καὶ συγκεχυμένος κρότος τῶν ὀπλῶν τῶν ἵππων ἐν τῷ σταύλῳ. Μία γεωργικὴ μηχανὴ ἀρχίζει νὰ βομβῇ εἰς τὸ βάθος ἑνὸς σιτοβολῶνος καὶ ὁ ποιμὴν περιτετυλιγμένος ἐντὸς τῆς κάπας τοῦ περιέρχεται τὰς ὁδοὺς σφυρίζων, ἐνῶ ἀπὸ ὅλας τὰς θύρας αἶγες, πρόβατα, βόες καταβαίνουν μετ' ἃ μικρὰ τῶν θορυβωδῶς. Ἴδου ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐργασίας.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Σ.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Στοὺς κάμπους τώρα ὅλ' ἀνθοῦν,
τὰ δένδρα, τὰ λουλούδια,
τὰ πρόβατα στὸ πράσινο
πηδοῦνε χορταράκι,
μέσα στοῦ δάσους τὴν δροσιὰ
ψάλλει τ' ἀηδονάκι
καὶ τὰ λαγκάδια ἀντηχοῦν
μετ' ἄγρια καὶ τραγούδια.

✎

Ἐδῶ λευκαί, κατάλευκαι,
ἀνθοῦν αἱ μαργαρίται,
αἱ παπαροῦναι κόκκιναι
φυτρώνουν στὸ σιτάρι,
εἶναι τὰ τριαντάφυλλα
ὅλο δροσιὰ καὶ χάρι
καὶ μέσ' ἔς τὰ πράσινα κλαδιά
παίζουνε οἱ σπουργίται.

✎

Ὅλα εἶν' γύρω χαρωπά,
ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη,
ὁ φωτεινὸς ὁ οὐρανός,
τὸ σύννεφο, τ' ἀστέρη,
παντοῦ γαλήνη χαρωπή,
ἦσυχος εἶν' τ' ἀγέρι,
κ' ἡ θάλασσα κ' οἱ ποταμοὶ
ἔχουν κ' αὐτοὶ γαλήνη.

✎

Καὶ σεῖς, ὦ νέοι, εὐτυχεῖς,
χαρεῖτε, εὐθυμεῖτε
ἐν ὅσῳ εἶναι ἀνοιξις
καὶ θάλλουν οἱ λειμῶνες,
γιατὶ θὰ ἴθωσιν τὰ γηρατεῖα
καὶ αἱ λευκαὶ χιόνες
καὶ τότε πειὰ τὴν πρωτεῖνὴ
χαρὰ δὲν θὰ εὐρήτε!...

Χ.

α] Φόρεμα ἀπὸ μεταξωτὸν κρεπὸν «ἀνοιχτὸ μπλέ», κέντημα ρελιέφ ὁμοίου χρώματος καὶ λόξαις ἀπὸ σατέν.

β] Φόρεμα ἀπὸ κρεπ ντὲ σιν ροδόχρουν, γαρνιρισμένο μετ' κμποῦρι τῆς Ἑνετίας. Ζώνη ἀπὸ λιμπερτὴ μαῦρο καὶ κομβία ἀπὸ σατέν.

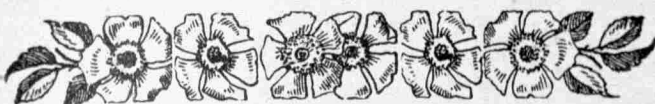
γ] Φόρεμα ἀπὸ ντρά μεταξωτὸ μορδωρὲ, γαρνιρισμένο μετ' ρεβέρ ἀπὸ μαῦρο σατέν καὶ μικρὰ κουμπάκια, κέντημα ρελιέφ εἰς τὸ κορσαί. Ζώνη κορδολιέρ, φαρδιαὶς λόξαις πρὸς τὰ κάτω τῆς φούστας.

Η ΑΦΥΓΝΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΙΘΝ

... Ἡδὴ ὁ οὐρανὸς ἀρχίζει νὰ λευκαίνεται· ἴδου τὸ ἀμυδρὸν λυκόφως τῆς χαραυγῆς. Εἰς τὰς πεδιάδας οἱ κορυδαλοὶ ἀνέρχονται μετ' αἰσθητὰ ἄσματα ἀπέναντι τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου· ἐντὸς τῶν περιστερεῶνων αἱ περιστεραὶ τρύξουσι μετ' ἑνὴν ὑπόκωφον καὶ γλυ-

κειαν. Ὁ ἀλέκτωρ καταβαίνει ἀπὸ τὸ ξύλον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκοιμάτο, τινάσσει τὰ πτερά του καὶ ὀρθούμενος φωνάζει ἕνα ἠχηρὸν «κουκουρίκου», πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπαντῶσιν ἀλληλοδιαδόχως εἴκοσι πετεινοὶ γειτονικοὶ· αἱ ὄρνιθες ὡσαύτως καταβαίνουν, κινουσαὶ τὰς κεφαλὰς κ' ἀνοίγοντες τοὺς ὀφθαλμούς των. Διὰ τοῦ φεγγίτου τοῦ χορτοβολῶνος μία

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Σ. Α. Ο. — Δημοσιεύοντες τὸ κατωτέρω σατυρικόν ποιῆμα τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Κ. Φ. Σκόκου, ἀποσταλὲν πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸν ἐνταῦθα βαπτιστικόν του Κλέωνα Θ., θεωροῦμεν ὅπως περιττὸν νὰ ὑπομνήσωμεν, ὅτι ὁ ποιητὴς οὐδὲ οὔτε μαλλιαρὸς οὔτε χυδαῖος εἶναι, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν ἡμερολογίων του. Ἀπλῶστα αὐτὸ διὰ τῶν κατωτέρω στίχων σατυρίζει τὸν σχολαστικισμὸν ἐν τῇ γλώσσῃ.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΕἰΣ ΤὸΝ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΟΝ ΜΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΙΟΝ

ΚΛΕΩΝΑ

(Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Γλωσσικοῦ ζητήματος)

Τώρα ποῦ τὸ γλωσσάκι σου ἐπῆρε δρόμο καὶ λέξεις, φράσεις, μασσουλίζει, κόβει-ράβει, πρέπει νὰ μάθῃ νὰ τὰ λέγῃ κατὰ τὸν νόμο, τώρα ὅπου τὸ «Γλωσσικόν» καίει κ' ἀνάβει. Ὅλα σὰν τάλλα ἤμπορεῖ νὰν' ἀνω-κάτω, φτάνει νὰ μᾶς τὰ λὲς περὶ διαγραμμάτου! Καὶ ξέρε το! δὲν εἶμαι πλεῖα ὁ χυδαῖος νουνός

Δεῖ σε φωνεῖν με ἀττικιστί . . . : ἀνάδοχό σου! Βούτα τὰ χέρια στὸ φαί, ἄραχ' το, φάτο! μὰ πρόσεχε πινάκιον νὰ λὲς τὸ πιάτο, καὶ μὴ σκουπίζεσαι ποτέ σου μὲ πετσέτα, ἂν δὲν σοῦ φέρῃ μάκτρον ἢ κουτὴ Ζαμπέτα. Κάλλιο τὰ χέρια σου ἀκάθαρτα παντοῦ νὰ χώνῃς, παρὰ τὴν καθαρεύουσα νὰ μᾶς λερώνῃς! Ζημία νὰ σπᾶς τὰ γυαλικά δὲν εἶνε . . . φτάνει μὴν τύχῃ καὶ τὸ κύπελλον τὸ πῆς φλυτζάνι! Κακό ν' αἰ βέβαια τὸ χεράκι σου νὰ χώνῃς καὶ τῆς μιλῆς τῆς καραμέλες νὰ σουφρώνῃς, ἢ λέξεις εἶναι πρόστυχη, τ' ἀκοῦς; δὲν κάνει, μ' ἂν τῆς τὰ πῆς μελίπηκτα, ὅστὸ συχωρναίει! Σὰν πιάνεσαι μὲ τὴ μικρούλα ἀδελφή σου, γροθιὲς μὴ δίνῃς καὶ κλωτσιὰς . . . εἶναι ντροπὴ

τέτοια χυδαῖα πράγματα! Θεὸς φυλάξοι! Δέρονε τὴν πιξ καὶ λάξ, νᾶσαι ἐν τάξει! τὸ ζήτημα εἶναι νὰ μιλήῃς σὰν Μιστριώτης, ἀλλοιωτικά εἶσαι μασκαράς, κούκος, προδότης! Νὰ προτιμᾶς τοὺς θριδάκας ἀπ' τὰ μαρούλια, ἂν θὲς νὰ μὴ σοῦ πρήσκουνται τὰ γούλια. Τεῦτλα νὰ τρῶς ἀρχαῖστί, κράμβας νὰ χάβῃς, καὶ ὄχι ὅ,τι σοῦ πουλεῖ χυδαῖος μαγάβης! Τὸ νοῦ σου! Ὑδωρ νὰ ρουφᾶς μὲ γειά-χαρα σου, ἦπιες νερό; κοψίματα θάχῃ ἢ κοιλιὰ σου. Βάζε στέαρ στὴ χύτρα σου καὶ ὄχι ξύγγι, μὴ σοῦ καθήσῃ τὸ φαί μὲς' στὸ λαρύγγι! Κι' ὄχι σερμπέτια! Σάκχαριν βάλ' στὸ χαλβὰ σου, νὰ γλύφῃς, βρὲ παιδάκι μου, τὰ δάκτυλά σου. Τί γούστο ἔχει τὸ ψητὸ τῆς σουβλάς, πέ μου, σὰν δὲν τὸ φᾶς ὡς ὀβελιαν ἄμῶν γυιέ μου; κι' ἂν δὲν τοῦ βάλῃς ἀττικὸν ἄλ·ς . . . ὀπολλάτη! θὰ τὸ ἀνοστήσῃς σίγουρα μὲ σκέτο ἀλάτι! Κι' ὅποιος, ἀντὶ γιὰ Κλέωνα, σὲ κράζει Κλέω, σπᾶσ' του τὰ μούτρα, τσάκισ' του! νὰ, ποῦ στὸ λέω! Ἐοῦ, παιδί μου, κλίνεσαι ὅστιν τρίτη κλίσι, κι' ὁ νόμος μὲς' στὴ φυλακὴ δὲ θὰ σὲ κλείσῃ. Πρέπει νὰ προασπίζεσαι τὴν «θεῖαν γλῶτταν» κι' ὄχι νὰ λὲς προδοτικῶς τὴν ὄρνιν! . . . κότταν! Γιατί, βρὲ μάτια μου, τί θὲς καὶ τί γυρεύεις; πρέπει τὴν γλῶσσα μ' εὐκτικὲς νὰ μαγειρεύῃς. Αὐριο ποῦ θὰ πᾶς σχολειό, μάθε κανόνες, καὶ νὰ μὴ κάνῃς πρόστυχες ποτὲ στρηψῶνες. «Τάκοψες λάσπη;» ὁ δάσκαλος σοῦ δίνει ξύλο, μ' ἂν πῆς πῶς «ὄχεσο ἀπιών», τὸν κάνεις φίλο! Τὸ νοιώθει τὸ λοιπὸν χωρὶς νὰ σ' τὸ ἔξηγῃσῃ! Τὸν πρέπει νὰ τραβᾶς μπροστά κι' ἢ γλῶσσα πίσω. Τρέχα μὲ τράμ, μ' ἀερόπλανο καὶ μ' ὅποια λόξα, κ' ἐκεῖν' ἂς τρέχῃ στῶν προγόνων μας τὴ δόξα! γιατί, ἂν χαλνᾷς τοὺς δυνικούς, πῶς θὲς κατόπι νὰ σ' ἐκτιμᾷ, βρὲ κοντό, καὶ ἢ Εὐρώπη; Ἄκου μ' ἐμένα ποῦ στὸ λέω σὰν Μιστριώτης καὶ μὴν ἀκοῦς τί τσαμπουνᾷ κάθε προδότης: Τῇ γλῶσσα ποῦ ἐβύζαξες μιλάς; Ντροπὴ σου! Μιλᾷς τὴν Θουκυδίδειον; Τιμὴ δική σου! Μιλᾷς τὴ γλῶσσα ποῦμαθες; κακὸ δικό σου! Μιλᾷς ἀρχαῖα; Ἐδεσες τὸν γάϊδαρό σου.

Ἐξ Ἀθηνῶν, τῇ 20ῇ Μαρτίου 1911. Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

Ἀναχωρήσεις. — Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρεῖ διὰ Βιέννην καὶ Παρισίους ὁ διαπρεπὴς τῆς πόλεως μας ἱατρός μαιευτῆρ-γυναικολόγος καὶ πολῦτιμος ἐπιστημονικὸς ἡμῶν συνεργάτης κ. Μ. Μωυσεΐδης, προτιθέμενος ὅπως ἐπισκεφθῇ ἐκ νέου ἐκ τοῦ συνέγγυς τὰ ἐπιστημονικὰ κέντρα καὶ ἀντιληφθῇ τὰς ἐπιτελουμένας ἐν αὐτοῖς προόδους. Ἡ ἀπουσία τοῦ φίλου ἱατροῦ θὰ εἶναι ὀλίγων μόνον ἑβδομίδων.

— Τῇ τετάρτῃ ἀναχωρεῖ δι' Ἀθήνας ὁ συμπαθὴς νέος κ. Αναστ. Σ. Εὐτυχίδης μετὰ τῆς ἀδελφῆς του δεσποινίδος Ἀθηνᾶς χάριν τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα. Εὐχόμεθα αἰσίαν ἐπάνοδον.

Ἀρραβῶνες. — Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν τοὺς ἀρραβῶνας τοῦ διαπρεποῦς τοῦ ἐν Σιατίστῃ Γυμνασίου καθηγητοῦ κ. Ἀν. Δάνα μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἑλένης Θεοδ. Σπύρου, γόνου μᾶς τῶν ἐγκριτωτέρων τῆς Σιατίστης οἰκογενειῶν. Τοῖς μνηστευθεῖσιν εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν στέφιν καὶ πᾶν ἀγαθόν.

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Σ·επαστοῦ: Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης Σαράντα·Ἐκκλησιῶν, ἐπισκεφθεὶς τὴν κομῶπολιν, ἐχειροθέτησε τὸν ἐνταῦθα ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπόν του, παπᾶ Μαργαρίτην Κοσμίδη, Οἰκονόμον. Θεορμὰ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ δικαίᾳ ταύτῃ προαγωγῇ.—Η. Π.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Τὴν τετάρτην 20 τρέχοντος θὰ δοθῇ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Γαλλικῆς Ἐνώσεως συναυλία ὑπὸ νεαρᾶς καλλιτέχνιδος, μόλις δεκαεξαετοῦς, τῆς δεσποινίδος Ἀλεξανδρίνης Πανοπούλου, κλειδοκυμαλιστρίας, τῇ εὐγενεῖ συμπράξει τῶν δεσποινίδων Σασταίν, Καστέλλη καὶ τῶν κ.κ. Τρωϊάνου καὶ Σελβέλλι. Τὸ πρόωρον καλλιτεχνικὸν ἄλμα τῆς μουσικοῦ καλλιτέχνιδος εἶμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ συγκεντρώσῃ κατὰ τὴν συναυλίαν τῆς πολλοὺς ἀκροατάς, οἵτινες, ἀφ' ἐνός μὲν θὰ ἐντροφηφῶσιν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν πρόγραμμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐνθαυρνῶσιν εἰς τὰ πρῶτά τῆς βήματα νεαρᾶν καλλιτέχνιδων, ἧτις ὑπόσχεται πολλά.

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ἡ ἰδρυσις τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων ἱατρῶν εἶναι πλέον γεγονός. Καὶ οἱ σύνδεσμοι τοιοῦτοτρόπως αὐξάνουν. Ἐκτὸς τῶν μέχοι τοῦδε γνωστῶν: συμπλεκτικῶν, ἀντιθετικῶν, χρονικῶν, διαζευκτικῶν, ὑποθετικῶν καὶ λοιπῶν, ἔχομεν καὶ τοὺς νέους τοιοῦτους: διδασκαλικῶν, πολιτικῶν, συνταγματικῶν, τῶν Ἑλλήνων ὑπαλλήλων, ἱατρικῶν καὶ ἔχει ὁ Θεός.

Ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ πρόεδρος τοῦ ἱατρικοῦ Συνδέσμου, κατὰ τὴν ἐπ' ἐσχάτων γενομένην τελετῇ τῆς ἰδρύσεώς του, ὑπῆρξε πραγματικῶς ἀριστούργημα. Ὁ ρήτωρ, ἀφοῦ ἐξῆρε τὸν σκοπὸν τοῦ συνδέσμου, ὅστις εἶναι ἡ στενωτέρα σχέσις καὶ ἐπικοινωνία καὶ ἀλληλοβοήθεια τῶν ἱατρῶν, ἀπέδειξεν ὅτι ὁ σύνδεσμος εἶναι εὐεργετικὸς καὶ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὅποιοι δὲν θ' ἀπαντῶσι πλέον δυσκολίας διὰ τὴν λήψιν διαβατηρίων πρὸς μετανάστευσιν εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Πλούτωνος, καθόσον ὁ σύνδεσμος θέλει ἰδρύσει ἰδιαιτερον τμήμα διαβατηρίων, ἀνοικτὸν πάντοτε, καὶ τὰς καθημερινὰς καὶ τὰς ἐορτὰς καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα, καὶ ἐκδίδον ἄνευ χρονοτριβῆς καὶ πολλῶν διατυπώσεων τὰ ζητούμενα διαβατήρια.

Ἐν τέλει ὁ πρόεδρος προέτεινε τὴν σύστασιν σκοπευτηρίου πρὸς ἐξάσκησιν τῶν μελῶν τοῦ σωματείου εἰς τὴν κατὰ τοῦ μετζίτη σκοποβολῆν.

Ἡ πρότασις αὕτη ἔγεινε δεκτὴ διὰ φρενιτωδῶν ἐπιδοκιμασιῶν καὶ χειροκροτημάτων.

Ἡ ἀνακριτικὴ διὰ τοὺς μαλλιαροὺς ἐπιτροπὴ ἢ μᾶλλον ἢ κυνηγετικὴ κατὰ τῶν μαλλιαρῶν ἐπιτροπῇ— ἀφοῦ διωρίσθη διὰ τὸ κυνήγιον τῶν μαλλιαρῶν— ἐκκληροῦσα τὴν ἀποστολὴν τῆς, ἐξῆλθε πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸ κυνήγιον ἐν τῷ Πέραν. Δυστυχῶς οὐδαμοῦ ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ μαλλιαρόν, μολονότι ἐπεσεκέρθη ὅλα των τα λειμέρια

Ἐν τούτοις ἡ ἀποτυχία ὀφείλεται, κατὰ τὴν γνώμην τῶν συναντησάντων τὴν κυνηγετικὴν ἐπιτροπῇ, μᾶλλον εἰς τὸ ἀπαράσκενον αὐτῆς καὶ τὸ ἀτζαμιλῆκί τῆς ἢ εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῶν μαλλιαρῶν ἢ τὴν ἀπόκρουσιν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον νὰ τοὺς ἀποκρύψωσιν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐστερεῖτο κυνηγετικῶν ἢ ἀνιχνευτικῶν σκύλων καὶ τοῦτο κυρίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς.

Γίνεται κυνήγι χωρὶς σκύλους; Πιστεύομεν ὅτι εἰς ἄλλην ἐκδρομὴν τῆς ἢ ἐπιτροπῇ θὰ ἐπανορθώσῃ τὸ σφάλμα τῆς. Καθ' ἃ δὲ πληροφοροῦμεθα, τῆς μελλούσης νὰ γείνη νέας κυνηγετικῆς κατὰ τῶν μαλλιαρῶν ἐκδρομῆς θὰ μετᾶσῃ καὶ ὁ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Ἀγγελος Ἰωαννίδης, τοῦ ὁποίου ἡ κυνηγετικὴ πείρα καὶ δεξιότης κείνται ἐκτὸς πάσης συζητήσεως καὶ ἀποτελοῦν ἀσφαλῆ ἐχέγγυα ἐπιτυχίας.

Ἐὐδοκία τοῦ Ὑψίστου, προνοοῦντος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ δυσμοῖρου Ἐθνους, ἐξελέγη σύμβουλος ὁ κ. Τζῶν Χατζόπουλος. Καὶ τώρα πλέον δυνάμεθα εὐέλπιδες ν' ἀνακράξωμεν: Σήμερον σωτηρία τῷ Ἐθνει γέγονεν! Ὁ κ. Τζῶν Χατζόπουλος εἶναι ἐκ τῶν ἀφιερωσάντων τὸν βίον των εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ἐθνους. Εἶναι ὁ πιστὸς θεματοφύλαξ τῶν πατρίων καὶ ἀγρυπνος Κέρβερος τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. Πῶς ἐννοεῖ νὰ ἐκκληροῖ τὸ καθήκον τοῦ συμβούλου, τὸ ἀπέδειξεν ὁσάκις ἐξελέγη τοιοῦτος, οὐδέποτε ἀπουσιάζων ἐκ τῶν συνεδριῶν, παραμένων διαρκῶς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐρευνῶν, ἐξετάζων, ἐπιβλέπων τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας, καὶ μὴ ἐπιτρέπων εἰς κανένα οὔτε τὸ δόντι του νὰ ξύσῃ ἄνευ τῆς γνώσεως ἢ τῆς συναινέσεώς του. Τὸν ζῆλον καὶ τὴν εἰς τὸ καθήκον ἀφοσίωσιν τοῦ ἐθνικωτάτου τούτου ἀνδρός καὶ προτύπου συμβούλου μαρτυρεῖ καὶ ἡ ὀπισθενεῖσιν εἰκῶν.

ΑΝΤ. . . ΠΑΠ. . .

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ

Πωλεῖται εἰς εὐθνήν τιμὴν ὀλόκληρος ἡ σειρά τοῦ θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ «Σιών», ἐτη 9 (ἀπὸ τοῦ 1881-1889) χρυσόδετος εἰς δύο τόμους. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖά μας.

Ποδήλατον ἀγγλικὸν τῶν ἐργοστασιῶν Pétis, ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, μετρίον ἕνους, μὲ δύο ἐποχεῖς, πωλεῖται εἰς εὐθνητοτάτην τιμὴν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Ποδήλατον ἀγγλικὸν τῶν ἐργοστασιῶν Ρουαγιάλ, χρησιμοποιηθὲν ἐπὶ δύο ἐβδομάδας, μὲ δύο ἐποχεῖς, πωλεῖται ἐξ ἀσθενείας τοῦ ἰδιοκτῆτου του εἰς εὐθνητοτάτην τιμὴν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Ἀντοκίνητον Λαντολέ τοῦ πεφημισμένου ἐργοστασίου Diato Cleman πωλεῖται, δι' ἰδιαιτέρους λόγους, εἰς τιμὴν ἀπιστεύτως εὐθνήν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Σατυρική στήλη
ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΙΝ

ΤΑ ΧΑΛΙΑ ΜΑΣ

Τραγουδεῖται μετ' ἄσκοπὸ τῆς «Γκείζας».

(Ἄσμα)

Στὰ ἐννιακόσια ἔντεκα
Πολλὰ βλέπω στραβά,
Καθένας κι' ἓνα διάφορο
Στραβὸ τραβᾶ χαβᾶ!
Οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ἔθνους μας
Βγαίνουν παραγγελιὰ
Κι' ἀντὶ νὰ βγάλουν Μπούσιο
Μὲ ἀνδρική λαλιά,
Μᾶς βγάζουν ὅλο ἄγνωστους—
Ποιὸς ξέρει τὸ γιατί!...—
Ἦπὸ τόσα λεονταρόπουλα
Διαλὲν ἓνα... γιατί!...

(Ἐπφδός)

Γίνονται κι' ἄλλα πολλὰ
Ποῦ δὲν τὰ, δὲν τα περιμένουμε
Κ' οἱ ἀπόγονοι τοῦ Περικλῆ
Βουβοὶ-βουβοὶ σὰν βλάκες μένουμε!...

(Ἄσμα)

Μὴ τὸ Πατριοχεῖό μας
Εἶν' σκοληνοτροφεῖο;
Καὶ κουκουλάδες βάλαιμε
Συμβούλους; τί ἄστειο!...

(Ἐπφδός)

Θέλω καὶ ἄλλα νὰ σᾶς πῶ,
Κλέα Ἀχαιῶν, νὰ σᾶς στολήσω,
Φεύγει ὁ σιδηρόδρομος
Καὶ μ' ἀφίνη πί-ι-σω.

Καὶ τὸ μεροκάματο

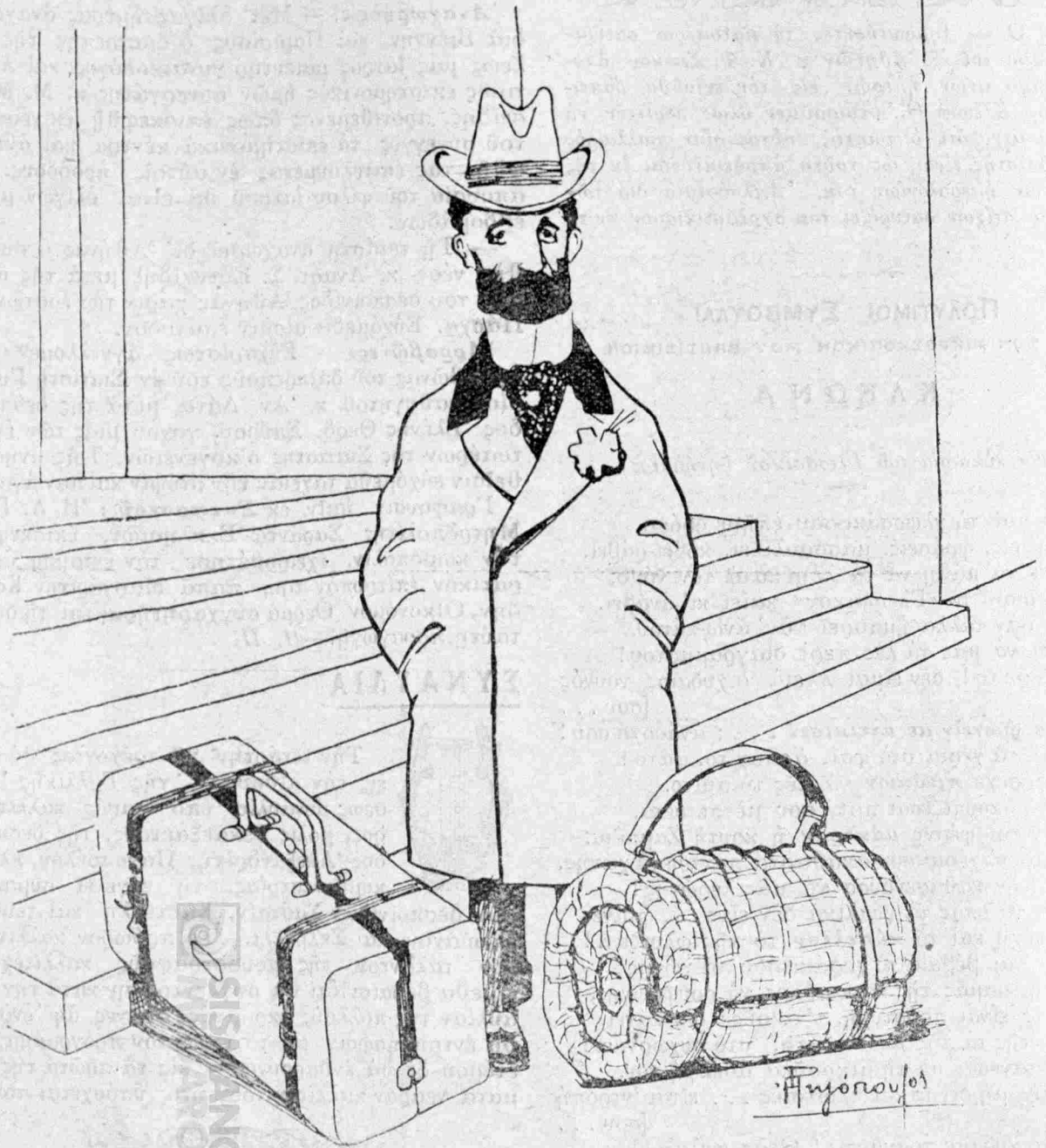
Τότε, τότε, τὸτ' Addio!...

Ἦγὼ δὲν εἶμαι Σύμβουλος

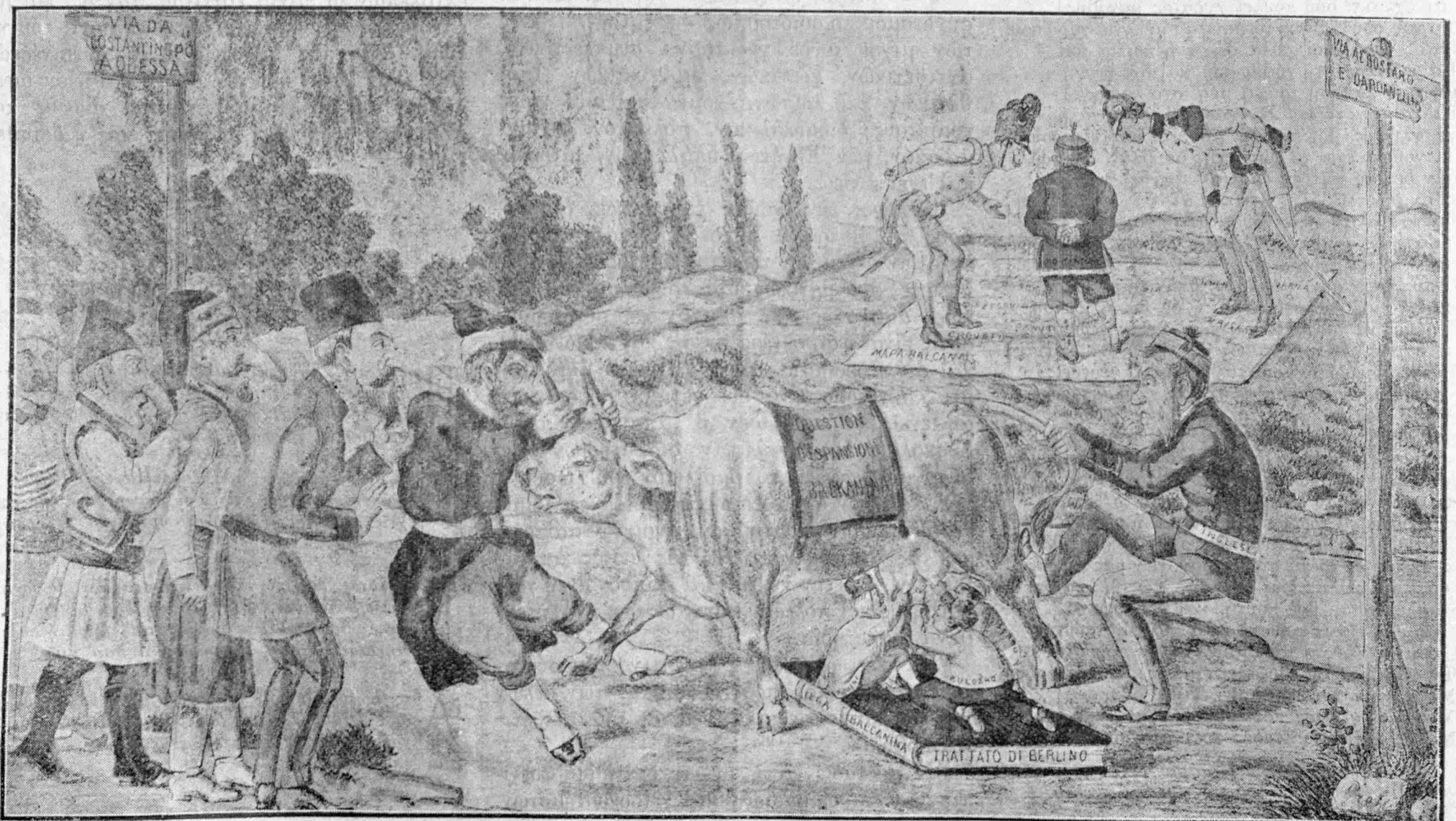
Κι' ... Ἐ ... θνι... κὸ ταμεῖ-ειο.

(ἔπειτα συνέχεια)

ΚΙΜΩΝ ΜΠΕΛΛΗΣ

— Τώρα πειὰ ποῦ κουβαλήθηκα μετὰ τὰ στρώματά μου ἐδῶ, δὲν θὰ τὸ κουνήσω.

Αἱ διαθέσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ τὴν Βαλκανικὴν Χερσόνησον

(« Παλαγάλος »)